

VI. évfolyam
2008. 5. szám
Megjelenik
kéthavonta
450 Ft

HIT – MAGYARSÁG – ÉRTÉK

Szent Kereszt

ÖKUMENIKUS MAGAZIN

Birinyi József

A hagyomány
éltető ereje a
tapasztalat.

Berentei Péter

Hit nélkül
biztos, hogy
nem érdemes
élni.

Fecske Orsolya

„Legyen szent,
legyen igazi
művészet, le-
gyen egyete-
mes!”

Szentföldi zarándoklat

„Az Isten útja
a biztos út,
Csak őrá
bírom élnem.”

Szabó Dénes Kossuth-díjas karnagy

A magyar zene nagykövete

VERITAS

FOGALOM A LAKÁSÉPÍTÉSBN!

VERITAS-LAKÁSOK 2008-BAN

KEDVEZMÉNYES KAMATOZÁSÚ HITELLEL MEGVÁSÁROLHATÓK ZUGLÓBAN ÉS A XIII. KERÜLETBEN
KÖZTISZTVISELŐK RÉSZÉRE ELŐLEG BEFIZETÉSE NÉLKÜL! **340.000 – 380.000,- Ft/m² áron**

XIV. kerület, Fűrészt utca 30-32.

Budapest XV. kerület
Dugonics utca 56. 50 és 70 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2008. 11.

Budapest XIV. kerület
Kövér Lajos tér 32/b. 17, 33, 83, 85 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2008. 11.

Budapest XIV. kerület
Fűrészt u. 30-32. 33, 42, 83, 96 és 100 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2009. 03.

Budapest XIV. kerület
Kerékgyártó út 36-38. 38, 64, 66, 67 és 69 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2008. 12.

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 20. 41, 45, 50, 73,5 és 81 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2009. 03.

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 30. 38, 39, 40, 42, 43, 51, 53, 61, 2
82, 85 és 88 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2009. 12.

XIII. kerület, Rokolya utca 30.

A lakás vételárának 50%-áig zuglói lakásokat is beszámítunk!

Kérjük, tekintse meg több mint 1000 lakásból álló referenciánkat!

Érdeklődni lehet: **IRODA: 1142 Budapest Erzsébet Királyné útja 86.**

Nyitva: H-CS: 8-16:30, P: 8-14:30, mobil:06-20-9-345-935

☎ 383-0829, 383-0983 • www.veritas.hu

VÁSÁROLUNK TELKEKET, HÁZAKAT KÉSZPÉNZÉRT!

A KELET-PEST, FIAT MÁRKAKERESKEDÉS ÉS A VERITAS INVEST BEMUTATJA:

ÚJ LAKÁSHOZ ÚJ FIATOT!

MINDEN VERITAS LAKÁSHOZ FIAT VÁSÁRLÁSI UTALVÁNYT ADUNK

KELET-PEST KÉSZLETKÖZELI ÉRDEKLŐDŐK ÉS KELET-PEST SZÉKELZÉSÉBEN FIAT ÉS VERITAS INVEZT IRODÁKBAN.

KELET-PEST
WWW.KELET-PEST.HU

VERITAS
WWW.VERITAS.HU

HAZA-VAR

NEMZETI és AUTÓFELSZERELÉSI

ÜZLET

Szeretettel várunk mindenkit
nemzeti jelképeinkkel díszített
ruházati termékekkel, ajándéktárgyakkal
zászlókkal
és a

BÁRDI AUTÓ

Viszonteladójaként
különbéféle autófelszerelési cikkekkel,
megrendelésre a legkülönbözőbb
alkatrészekkel.

Cím: 1088 Budapest, Bródy S. u. 42.
Tel: 06 30 922 8869
web: www.haza-var.hu
e-mail: hazavar@gmail.hu

Nyitva: H-P --- 10-18-ig

„A szeretetben élők mélyre látnak
A reménységben élők messze látnak
A hitben élők mindent másképpen látnak
Hitben járunk, nem látásban” (2Kor 5,7)

Kedves Olvasó!

Miért imádkozunk?

„...szüntelen kell imádkozni és nem szabad belefáradni” (Luk.18,1)

Nem járhatunk közbe másokért, ha nem hiszünk a megváltás valóságában. Enélkül hiábavaló rokonszenvvé alacsonyul imádságunk másokért. Ha nincs eleven kapcsolatuk Istennel, imádságunk csak alázatoskodó önelégültségünket növeli. A közbenjárásban Isten elé visszük azt a személyt vagy körülményt, ami éppen a szívünkön fekszik, amíg az Ő akarata azok iránt meg nem ragad téged. A közbenjárás azt jelenti, hogy „betöltjük azt, ami híja van a Krisztus szenvedéseinek”. Ezért olyan kevés a közbenjáró imádkozó. A közbenjárás úgy történik, hogy odaállunk az illető helyére, de soha ne akarjuk Isten helyét elfoglalni! Mint Isten munkásai vigyázzunk, hogy lépést tartunk mindazzal, amit Isten imában mond nekünk az ő valóságáról, másként csődbekerülünk. Ha azt hisszük, hogy túl sokat tudunk, többet, mint amennyit Isten kimért nekünk, akkor nem tudunk imádkozni. Az emberek állapotára lesújtó, hogy nem tudunk áthatolni rajta az isteni valóságba. Megtesszük a kimutatható dolgokat, de nem akarunk közbenjárni másokért. A közbenjáró imádság az egyetlen, ami nem csal törbe, mert benne teljesen nyitva maradunk Isten felé. Nem azért járunk közben, hogy a lelkeket egyszerűen megnyugtassuk, hanem, hogy átségtűsük őket az Istennel való élő közösségbe. Gondoljunk arra a sok lélekre, akiket Isten az utunkba hozott, mi pedig veszni hagytuk őket. Amikor a megváltás alapján könyörgünk, Isten olyat hoz elő a lelkekben, amit másként nem teremthetne meg, csak a közbenjáró könyörgés által.

Üdvözzel: *János Horváth*
főszerkesztő

Szent Kereszt

A szerkesztőség címe:
Szent Kereszt Magazin,
1148 Budapest,
Nagy Lajos király útja 47/a
Tel/Fax.: 221-1524,
mob: 06-70-244-0240

Lapigazgató:
Horváth János
elnök-vezérigazgató

Főszerkesztő:
Kuruczleky Ilona

Internet elérés:
<http://www.szentkereszt.hu>
e-mail: szentkereszt@szentkereszt.hu

Főszerkesztő-helyettes: **Papp Nóra**

A szerkesztőség tagjai:

Bajcsy Lajos, Bayer Emil,
Bölcs házy Sándor, Fajkus Mária
Gréczi László, Forgács Renáta,
Frigyesy Ágnes, dr. Kis Boáz,
dr. Kovács János, Kovács Mária,
Kubányi Andrea, Negyela László,
Németh Andrea, Pálffy Mária,
Rácz Kristóf László, Somogyi György,
Szilágyi Ferenc, dr. Udvarhelyi Olivér

Címlapfotó: Racskó Tibor

A lapot kiadja:
Veritas Invest Zrt.

1142 Budapest,
Erzsébet királyné útja 86.
Tel: 383-0983, fax: 383-0984

A megjelent hirdetések tartalmáért
a kiadó nem vállal felelősséget.

Terjeszti: HIRKER Rt. (Budapesten)
Lapker Rt. (vidéken)
ISSN 1589-617X

**Nyomda: Komáromi Nyomda és
Kiadó Kft.**

2901 Komárom, Igmándi út. 1.
Tel.: 06-34/344-185, fax: 06-34/342-361

Tartalom

A szépségtől Istenig.....4. old.
Magasiskolája az éneklésnek.....5-7. old.
János volt a nevem, Janus lettem.....8-9. old.
Hinni kell!.....10-11. old.
Isten dalosának emlékére.....11. old.
A Szervita Világi Rend fája .....12. old.
A Ranolder-kereszt.....13. old.
Advent Regnum Tuum... Advent.....13. od.
Birinyi József a Népművészet Mestere.....14-15. old.

5-7 old.

14-15. old.

A monumentális Mária szobor.....16. old.
Szent István szobrának avatásán.....17. old.
Szentföldi zarándoklat.....18-19. old.
Poszter.....20-21. old.
Molnár-C Pál Baráti Kör.....22-23. old.
Utcakeresztelő.....23. old.
Hordozható Mária-szobrok találkozója.....24-25. old.

„Iskolák a hazáért”.....25. old.
Bűnbánó Szent Mária Magdolna
plébániatemplom.....26. old.
Fóti Ökumenikus Általános Iskola és Gimnázium...27. old.
Felvidéki római katolikus hírek.....28-29. old.
Államosítás -magánosítás?.....30. old.
Ikonrombolás története.....31. old.
Keresztes hadjáratok.....31. old.

18-19. old.

34-35. old.

Református hírek.....32-33. old.
Magyaros ruhák reneszánsza.....34-35. old.
Fecske Orsolya festőművész.....36. old.
Célunk a teremtés megőrzése.....37. old.
Megrendelés és előfizetés.....38. old.
Ubi Deus Est (Ahol Isten van).....39. old.
Felavatták a Lourdes-i barlangot Kunbaracson.....39. old.

Willibrord Verkade (1868–1946)

A szépségtől Istenig

„Úgy világítson világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jótetteiteket és magasztalják mennyei Atyátok!” Mt 5,16

Jean Verkade gyermekkorától a szépség rajongója volt. A „jelek” egész sora irányította a katolikus egyház felé, s azon belül a szerzetesi életbe. Lelke hajlott a csendre és a lemondásra és volt bátorsága, hogy kövesse azt, aki szólítja őt.

1868. szeptember 18-án Zaandamban, a Verkade családban ikerk születtek: Jean és Eric. A család protestáns volt, az újszülötteket nem keresztelték meg. A két iker elválaszthatatlan volt egymástól, különösen, ha valamiféle csínyről volt szó. Otthon néha szó esett Istenről és Jézus Krisztusról, de csak rideg szavakban és felületesen. Étkezés előtt a gyerekek közösen imádkoztak, ez volt az egyetlen családi körben elmondott ima.

Hetenként eljárt hozzájuk egy katolikus varrónő, akivel Jean szívesen társalgott. Nem messze otthonuktól állt egy katolikus templom. A kis Jean néha betért oda, merő kíváncsiságból. Az ott látottak hatására kis oltárt eskábált össze egy szentképpel, s megpróbált előtte imádkozni. De nem tudja, mit mondjon el ima gyanánt, s ezért szétszedi művét.

Az iskolában a két iker nagyon rossz, apjuk nevelőintézetbe küldi őket, ahol hittant is tanítanak. A nevelőintézetben nem sikerült megszelídíteni a két vadócot, haza kerültek szüleikhez Amszterdamba. Itt beiratják őket egy kereskedelmi iskolába. Jean beilleszkedik az ottani életbe, de szabad idejét a régiségkereskedésben tölti. Egy napon azzal áll elő, hogy művészetet szeretne tanulni. Apja először ellenzi, majd egy neves festő – Haverman gondjaira bízta. Az ő irányítása alatt készül Jean a Szépművészeti Akadémia felvételi vizsgájára. Az Akadémián töltött néhány hónap után felismeri, hogy a művészi életpálya mennyire bizonytalan. 18 éves korában Jean elutasítja a keresetséget, mivel az otthoni válásosságot nem találja eléggé meggyőzőnek.

1884. augusztusában egy különös élményben volt része a Kölni dómban, ahol testvérével voltak együtt. A kórusról csodálatos ének hangzott, mint szellő a fenyőerdőben, mindketten nagyon meghatódtak. Jean így szólt: „Ez valóban jó arra, hogy az ember katolikus legyen.” És ő mégis a csábító források felé fordul: Balzac, Flaubert, Zola, Turgenyev, Dosztojevszkij. A művészi stílusok mögött naturalista világszemlélet és vallásellenes tanok rejtőznek. Jean kocsmai multságokban kere-

si örömét, majd a természethez menekül. Erről így ír: „Az Isten által teremtett természet mindig megnyugtató és megtisztító hatással bír rám. A magányban és a csendben más embernek éreztem magam.” Végül elköltözik otthonról és magányosan él az ljssel-tó parti Hattem falucskában, és fest. A modern irodalom után továbbra is érdekli. Tolsztoj „Vallomásait” olvasva a következőkre bukkan: „Egyedül Isten képes kielégíteni a boldogság utáni sóvárgásunkat.” Egyedül Isten – képzeljék el! – és nem a művészet. És ezt Tolsztoj írja, aki nem is bigott. Jean nem tud kibékülni e gondolattal.

1891 februárjában búcsút mond Hattemnek és Hollandiának, Párizsba költözik. A századvégi Párizsban a legkülönbözőbb eszmék és nézetek kavarnak: Gauguin hatása alá kerül, aki ezt vallja: „Egy műalkotás a lélek ügye is, nem csupán a kézügyességé. Kettős születés kell hozzá: először a lélekben születik meg, azután a vásznon.” Ugyanígy gondolkodik Sérus is, akivel jó barátok lettek. Az ő hatására kezdi felismerni, hogy az érzékelhető világnál létezik egy magasabbrendű valóság, és halhatatlan lélek. A fiatal Maurice Denis is jó hatással volt rá, valamint Mogens Ballin. Együtt mennek Bretagne-ba, a hit földjére. Ott foglyul ejti őket a mély és őszinte hit légköre. Sérusier hatására egyre jobban hinni kezdett Istenben, mint a legjobb és legtökéletesebb létezőben. Huelgoatban a misén történt vele – mivel mindenki letérdelt, ő sem maradhatott állva. „Mire felálltam, már félig katolikus voltam, mert gőgöm összetört. Mert letérdeltem.”

Menekül Isten elől, de „Isten nem engedett el” – írja.

Saint-Nollfban gyakran eljár a misére és a zsolozsmára. Békés nyugalmát – régi barátja – Ballin megérkezése kavarja fel, aki támadja a katolikus egyházat. Többször elolvassa az Újszövetségi Szentírást, de még habozik. Az ellentétes érzelmek között viaskodva imádkozik. A segítség egy lelkivezető – Texier atya személyében jelentkezik. A nagy nap 1892. augusztus 26., amikor megkeresztelkedik a vannesi jezsuita rendház kápolnájában. A keresetség kitűnő alkalom, hogy felkeresse a napfényes és katolikus légkörű Itáliát. Barátja – Ballin – Firenzében megkeresztelkedik, így van kívül megosztania lelki élményeit. A ferences rendfőnök engedélyével hosszabb időt töltenek a fiesolei rendházban. Ez a rendház valóságos ékszer.

„A rendház lelki légkörében lelkem csodálatosan meggazdagodott. Számomra ez volt az új élet hajnalpírja.” – írja. Lizioi Szent Teréztől és Szent Ágostontól olvas. „Könnyen tudtam imádkozni és boldog voltam.”

Szülei látni akarták a csavargó fiút, ő haza is látogat, de csalódik az otthoni légkörben, amelytől ő már oly messze van. Ballinnal Koppenhágában kiállítás nyitnak, ahol szinte minden festménye elkelt. Mégis itt érik meg elhatározása: végleg elhagyni a világi életet. 1894. április 26-án Beuronba utazik. Ott találkozik Lenz atyával, akivel hosszasan elbeszélget. Majd a beuroni apáthoz fordul, aki felveszi a novíciusok közé.

Így lett Jean Verkadéból Willibrord Verkade atya, akit 1902. augusztus 20-án szenteltek a katolikus egyház papjává. Sok templom dicséretű művészi munkáját. Verkade többeket odavonzott ahhoz a fényhez, amelyben ő maga élt. Így Jörgensent, Sérusiert is. „Csodálatos volt a feltámadás ünnepe! Mi hárman soha még nem voltunk ilyen meghitt közösségben” – írja. Erői fogyatkoztán a festészet felé fordult. Verkade atya a végtelen szépség földjére 1946. július 16-án érkezett meg.

Pálffy Mária

Magasiskolája az éneklésnek

Szabó Dénes a Cantemus Kóruscsalád alapító karnagya

*Ki és mi vagy? hogy így tűzokádó gyanánt
Tenger mélységéből egyszerre bukkansz ki,
Más csak levelelként kapja a borostyánt,
S neked rögtön egész koszorút kell adni.*

Petőfi Sándor

Fotó: Racsó Tibor

lábukkal dobogva követték a taps ritmusát. 2004 Eufónia koncertje eufórikus sikert aratott a Zeneakadémián. Életemet a komolyzene berkeiben töltöttem és soha nem láttam, nem hallottam ezt a döbbenetes élményt nyújtó kórust és karnagyot. Kik ők? – tettem fel magamnak a kérdést. A Zeneakadémiáról kiözönlő közönség soraiban hasonló kérdéseket hallottam megfogalmazni a koncert után.

A gyökerek: Szabó Dénes egyik őse 1606-ban Bocskai István fejedelemtől kapta neme-

urat kiváló prédikatori képességekkel és gyönyörű tenor énekhanggal áldotta meg a Teremtő. Gyermekei örökölték zenei tehetségét és mind az öt gyermek, sorrendben Józsi, Irma, Zsuzsa, Dénes és Éva is belépett a zene csodálatos birodalmába. Dénes és Éva hivatásul is a zenét választották. Mind az öt gyermek kiváló versenysportoló is volt, „megízleltük a győzelem mámorító ízét és a vereség, a kudarc keserűségét” – emlékszik vissza Szabó Dénes a gyermekkor élményeire és a küzdeni tudás tanuló éveire, amelyek később olyan hasznosnak bizonyultak pályája során.

Tanulmányok és pályakezdés: Középsiskolai tanulmányait a makói József Attila Gimnáziumban kezdte, de már akkor Szegedre járt

Győzelem Mariborban a Pro Musica Leánykar

A győztes Cantemus Arezzóban

Az Unióba lépés előestéjén – amikor a Városligetben Világórát avattak az ünneplők – mi nagyon sokan vigasztalódnunk a Zeneakadémia ünnepi koncertjére. A hangulat apatikus volt, míg végül a női karok műsorának befejezéséül Karai József: Estéli nótázás című művét konferálták be a Nyíregyházi Pro Musica Leánykar közreműködésével, Szabó Dénes vezényletével. A produkció fergeteges volt. Dübörgött a taps! Sokan felugrottak, kiabáltak, éljeneztek. Akik ülve maradtak a

tettel újságok közé rejtve a szekrény tetején őrizték a vitéz Szabó Boldizsár nevére kiállított, kissé viseltes, de még jól olvasható okiratot. Ám a szemfüles Szabó gyerekek előtt semmi nem maradhatott titokban.

A család: Szabó Dénes egy ötgyermekes református lelkész család negyedik gyermekeként, 1947. március 6-án Makón született. Édesapja, Szabó József a makói Belvárosi Református templom nagyra becsült lelkésze, édesanyja pedig tanítónő volt. A nagytiszteletű

si levelét, mert vitézkedett a hajdú háborúban. A gondos szülők a politikai helyzetre való tekin-

át fuvolázn. Szülei, látván tehetségét, átírtatták a szegedi Tömörkény Gimnázium zenei tagozatára és kollégiumába. Osztálytársai és kollégiumi társai között példamutató, vele azonos szellemiségű gyerekekre talált, akikkel egy életre szóló barátságot kötött: pl. Onczay Csaba, aki ma már Kossuth-díjas gordonka művész, vagy Matúz István Liszt-díjas fuvola művész. Ekkor még Szabó Dénes is fuviolistának készült. Érdekes módon a kóruséneklést ki nem állhatta, avagy talán nem is olyan érdekes. Megvolt ennek az oka! Szeged után lidércnyomásos évek következtek a Miskolci Zeneművészeti Főiskolán, ahol fuvolát, szolfézst és ének-

Hit – magyarság – érték

tanári tanulmányokat folytatott. Akkor még nem volt világos számára, hogy mi szeretne lenni, csak azt tudta biztosan, hogy énektanár nem! Az lett! Kossuth-díjas énektanár! 1969-ben, amikor Miskolcon végzett, Nyíregyháza hívták két fuvola tanári állást ígérve. Főiskolai fuvolista társával, Ágnessel el is jöttek Nyíregyházára, összeházasodtak, csak éppen fuvola tanári állást nem kaptak. Így lett Szabó Dénesből általános iskolai énektanár, a szakma hasznára és mindannyiunk örömére.

Karnagyi dobogó: Szabó Dénes általános iskolai tanárként 1972-ben kapta az első jelentős feladatot. Bárdos Lajos szerzői estjére egy 70 tagú kórust kellett felkészítenie. Nem kis feladat volt, de jól sikerült. Ettől kezdve Szabó Dénes nevét megjegyezték, énekkarát a 4. sz. Általános Iskolai Gyermekkórust pedig számon tartották. 1975-re a Magyar Rádió „Éneklő Ifjúság” mozgalomának legmagasabb csúcsára jutottak, az ország legjobb énekkarai közé kerültek. Ettől az évtől deklarálják az énekkar történetét.

A Cantemus Gyermekkórus: A hazai sikerek nyomán megnyílt előttük a világ, eredményesen szerepeltek nemzetközi versenyeken is. Finnországban, a nevezetes Finlandia palotában, a toplistát vezető finn bemondó képtelen volt kimondani – a közönség nagy derűtsége és az énekkar fojtott kuncogása közepette –, hogy a nyíregyházi négyes számú általános iskola gyermekkórusa következik. Mindezt természetesen a rádió és a TV egyenes adásban közvetítette. Ekkor határozták el, hogy új nevet adnak a kórusnak. Bárdos Lajos kórusművének címe nyomán a könnyen kimondható, jól érthető nevet, a Cantemust választották, melynek jelentése: énekelj! A Cantemus Gyermekkórus igen gyorsan a világ élvonalába került. Már 1974-ben megyei elsők voltak, 75-től pedig az ország első énekkarai között szerepeltek. 1978-ban nagy feltűnést keltettek, amikor Debrecenben a Bartók Béla Nemzetközi Kórusversenyen elnyerték a II. díjat, 1982-ben pedig már kirobbanó sikert arattak. Elhozták az I. díjat jelentő aranyérmeket, a Különdíjat és a Folklórdíjat is. Még ugyanebben az évben a BBC Nemzetközi hangszeres versenyét is megnyerték. Ettől kezdve a hazai pódiumokon ugyanúgy, mint a külföldiekén szinte csak és kizárólag aranyérmeket nyertek, 1985-től pedig sorjázta a különdíjak és a nagydíjak eredménytábláikon. A kiváló versenyeredmények nyomán sok szép kitüntetésben is részesültek, melyek közül legbüszkébbek a Magyar Örökség díjra. A kórus állandó átalakulásban van. A Cantemus gyerekek amikor betöltik a 14. életévüket – ahogy karnagyuk kedvesen mondja kiöregszenek – akkor bárhogy fáj, el kell menni! Ugyanekkor a keletkezett űrt be kell tölteni a kicsikkel. Mindent újra kell kezdeni! – és ez így megy évről évre.

A Pro Musica Leánykar: A kislányok többsége a nyolcadik osztály befejezése után nem tudta elhagyni a szeretett iskolát. Visszavá-

Banchieri Énekegyüttest Szabó Soma művészeti vezetésével. 1992

Athéni Kórusolimbia négy aranyérem

gyódtak és visszajártak. A kórusélet összetartó ereje visszahúzta őket. 1986-ban Debrecenben versenyt rendeztek az elmúlt idők legsikeresebb énekkarai számára. Ekkor Szabó Dénes a sok kérésnek engedve összehívta és elindította őket a versenyen. „Már a próbán olyan szépen énekeltek, amilyen szépet még életemben nem halottam” – emlékezik vissza a karnagyúr. A lányok ezen a bizonyos debreceni versenyen tartottak. Az aranyérmeket jelentő I. díj mellett, még a Nagydíjat is elhozták. Ez egy olyan óriási siker, mondhatni diadal volt, hogy bátran a karnagyuk elé álltak és azt mondták: „Mi most már együtt maradunk, tessék nekünk minden héten próbát tartani.” Igazából ekkor és így született meg a később világhírűvé vált Nyíregyházi Pro Musica Leánykar. Az azóta eltelt 22 év alatt szinte számlálhatatlanul sok I. és II. kategória díjat, Közönség díjat, Nagydíjat, Folklórdíjat, olimpiai aranyérmeket szereztek. Sok esetben egy-egy versenyről 3-4 vagy akár 6 díjat is elhoztak. Csak a legkiemelkedőbbek: 1996.: Debrecen Nemzetközi Kórusverseny: EURÓPA NAGYDÍJ. 1996.: Athéni Kórusolimbia: két I. díj Folklórdíj és 4 olimpiai arany medál. 2002.: Busani Kórusolimbia: 3 arany és 2 bajnoki cím. 2003.: BBC Nagydíj Ezüst Rózsa Serleg. 2004.: Magyar Örökség díj. 2007.: Marktoberdorfbán, az egyetemi énekkarok nemzetközi versenyén az I. díjon és a Különdíjon kívül Orbán György Pange Lingua c. kórusművének előadásáért megkapták a legjobban előadott szakrális műért járó különdíjat is. Másnap „Csúcstkórusok a csúcson” címmel egy 1730 méter magasán álló hegycsúcsra adta elő a művet nagyszámú közönség előtt a kórus. Ez év októberében elnyerték a Magyar Tudományos Akadémiai Klub Egyesületének Nagydíját és a vele járó félmillió forintot.

A Banchieri Énekegyüttes: Húsz évvel ezelőtt a fiúkórusból kivált hat fiú alapította a

A Kossuth-díj átadásán Orbán Viktorral

óta ők is a világ élvonalába tartoznak. Azóta is pályájuk felfelé ível, ma már a kamara együttes két hölgyből és négy férfiből áll!

A Cantemus Vegyeskórus: 1998-tól deklarálják a kóruscsaládban. „Ez egy igazi felnőtt vegyeskar, ahol a tenor és a basszus szólamot is a régi tanítványaim énekelik” – mondja büszkén a tanár úr, azt már csak szerénységből nem teszi hozzá, hogy a lánya Barbara és a menyee Ildikó ebben a kórusban is énekel, a karnagy pedig nem más, mint Szabó Soma, a karnagyúr fia, aki már zeneszerzőként is bemutatkozott, szép sikerrel: A kórus 2001-ben be-

Nyíregyháza díszpolgárai

6 szent Kereszt

A Cantemus
New Yorkban

robbant a kóruséneklés élvonalába, 2006-ban Goriziában négy I. díjat,

énekeltünk már.” 1983. Venezuela, 1988. Ausztrália, 1990. USA, 1993. USA, Kanada, 2002. Dél-Korea Busan, hogy csak a legfontosabbakat

A Pro Musica Japánban

ben pedig Kocsis Zoltánnal és sok-sok ugyan-csak világhírű zeneszerzővel, magyarokkal, Petrovics Emil, Szokolay Sándor, Karai József, Orbán György, Szönyi Erzsébet, Gyöngyössi Levente és külföldiekkel, akik közül többen is nekik írtak gyönyörű kórusműveket. Csak egy példa: 2003-ban elnyerték a BBC Nagydíjat az Ezüst Rózsa Serleget, és velejáró jutalomként felkérték Tariko Régen urat, angol zeneszerzőt, hogy írjon a győztesnek egy kórusművet. A mű megszületett, a Pro Musica világsikerre vitte és állandóan repertoárján tartja ezt a lelkendező, különös ritmikájú művet, amelynek címe: Alleluja Laus et glória.

Kocsár Miklós: Kocsár Miklós szinte házi szerzőnek és családtagnak tekinthető a Kóruscsaládban. Rendkívül szép és gyümölcsöző ez, a most már hosszú évek óta tartó kapcsolat. A mester kimondottan a kórusra ír szebbnél szebb műveket, Szabó Dénes pedig ösbemutatókkal és Kocsár CD-vel viszonzozza ezt a gesztust. 2009. február 8-án egy nagyszabású ünnepi koncerttel köszönti a kóruscsalád – az akkorra már 75 éves – mestert az Iparművészeti Múzeum kupolatermében.

Cantate Domino: A gének, a neveltetés, a környezet, a lelki gazdagság és a belőle fakadó zenerajongás mind-mind meghatározó tényező Szabó Dénesnek az Úrral való viszonyában. Ahogy megválogatja a műveket, amit előad és a helyszíneket, ahol ezeket előadja, az magáért beszél. A nemzetközi versenyeken elnyert Szakrális Kategória díjak is erről vallanak.

Kossuth-díj: „Minden esetben, amikor egy díjat megkaptam, úgy éreztem, hogy egy kicsit korábban kaptam meg, mint ahogy azt megérdemeltem volna. Ezért mindig elhatároztam, hogy de most aztán meg fogok dolgozni érte” – mondja igen meggyőzően a karnagy úr. Szabó Dénes a nap 24 órájából 20 órát dolgozik, akkor hát mennyire lehet korai bármelyik díja is! 1985.: Liszt-díj.; 1993.: Bartók-Pásztory-díj.; 1994.: Nyíregyháza Díszpolgára; 2000.: Kossuth-díj; 2004.: Magyar Örökség-díj. El tudom képzelni milyen boldog volt mindenki, amikor Nyíregyháza Díszpolgára Kossuth-díjas lett – jegyzem meg lelkendezve. „Korántsem” – válaszolja kissé szomorúan.

Kodály Zoltán: Szabó Dénes művészi alázata Kodály munkássága iránt példa értékű. Vallja, hogy a nevelés alapja és sikereik forrása a KODÁLY-MÓDSZER. Kodály ellentmondást nem tűrően kijelentette: „Csak a legmagasabb rendű művészeti értéket szabad a gyermeknek tanítani.” Ezt a parancsot Szabó Dénes tűzön-vízen át betartja és még hozzá szokta tenni, hogy „éneket úgy kell tanítani, hogy az ne szenvedés, hanem gyönyörűség legyen a gyermek számára”.

Szigeti Rózsa

www.cantemus.hu Email: szigro@yahoo.com

Elérhetőség: 06-30-424-8605, 06-20-292-8882

Hunorkával

említsük Európán kívül. Japán külön fejezet az életükben. 1980-ban Varsóban az ISME Nemzetközi Zenepedagógiai Konferencián hallotta énekelni a kórust Sumio Gotoda úr, a japán köztelevízió gyermekzenei vezetője és feljegyezte a nevüket a noteszébe. 1992-ben megtudta, hogy a Cantemus Szölba készül. Akkor eljött Nyíregyházára tárgyalni és meghívta a kórust egy japán koncertkörútra. A kórus és karnagya óriási sikert aratott. Azóta minden évben valamelyik Cantemus kórus, sőt néha kettő is elutazik Japánba hosszabb-rövidebb időre, általában egyhónapos turnéra, amit a japán kórusok évről évre viszonzoznak. A Cantemus kóruscsalád nemcsak versenyeken, koncertkörutakon, hanem nemzetközi fesztiválokon, és zenepedagógiai konferenciákon is részt vesz, sőt maga is rendez ilyeneket. Több száz énekes részvételével 2007-ben megrendezte az Európa Cantatát, az elmúlt év nyarán pedig a VII. Nemzetközi Kórusfesztivált és a VI. Nemzetközi Karnagykurzust.

„Japán centrum”: Ez az iroda neve a Kodály Iskolában, ahol a kóruscsalád ügyeit intézik. Itt „dolgozik” egy pöttömnyi fiúcska is, a jövő nagy reménysége, Szabó Dénes unokája. Amikor „Déne” megkérdezi: „Hunorka hogy kell tüntetni?”, akkor boldogan lengeti a kicsinyke magyar zászlót, magasan a feje fölött és ütemesen skandálja, amit ilyenkor skandálni kell. A karnagy úr nevéből az „s” betűt nem a nyomda hagyta le, hanem Hunorka, mert ő is tudja, hogy ettől olyan édes!

Rádió-, Televízió-, CD- és DVD-felvételek: Bármilyen fáradtságos is, a jövőre gondolni kell, meg kell örökíteni ezt a sok szépséget és értéket. A felvételek során a kórus együtt dolgozott világhírű karmesterekkel: Doráti Antallal, Leonárd Bernsteinnel, Giuseppe Patanéval, Koloros Trikolidisszel, Seiji Ozawával, Benkó Sándorral, ebben az év-

két II. díjat, Különdíjat és Nagydíjat nyertek. Novemberben újra megmérettettek Tolosában.

Aranyeső: A Cantemus Kóruscsalád létszáma ma már közel 500 fő, a Kodály iskola (volt 4. sz. Ált. Iskola) gyermekkórusaival a Nyitnikék és a Napsugár kórusal együtt. A nemzetközi versenyeken szerzett díjaik száma meghaladja a százat ebből 50-nél is több az arany! „Erre azért már oda lehet figyelni” – jegyzi meg mosolyogva a karnagyúr.

Világjárók négy földrészen: „Hogy hol és merre jártunk? – kérdez vissza a karnagyúr – Afrika és az Antarktisz kivételével mindenhol

Az Akadémiai díj átadása

„János volt a nevem, Janus lettem, amint a Múza megkoszorúzta fejem.”

Újratemették Janus Pannonius humanista költőt, Pécs 26. püspökét

Október 21-én újratemették Janus Pannonius humanista költőt (1434–1472) a pécsi Bazilika altemplomában. Az eseményre mintegy négyszáz meghívott vendég érkezett. A humanista költő, egykori pécsi püspök földi maradványait hétfőn ravatalozták fel a Székesegyházban.

A gyász-szertartás előtt, 10 órakor emlékkonferenciát tartottak a pécsi *Dómmúzeumban*, melyen régészek, történészek, a költő korának kutatói tartottak előadást. A program mandulafa-ültetéssel folytatódott az északi városfal mentén

Október 21-én újratemették Janus Pannonius humanista költőt (1434–1472) a pécsi Bazilika altemplomában. Az eseményre mintegy négyszáz meghívott vendég érkezett. A humanista költő, egykori pécsi püspök földi maradványait hétfőn ravatalozták fel a Székesegyházban.

A gyász-szertartás előtt, 10 órakor emlékkonferenciát tartottak a pécsi Dómmúzeumban, melyen régészek, történészek, a költő korának kutatói tartottak előadást. A program mandulafa-ültetéssel folytatódott az északi városfal mentén.

Hazáját féltette a török hódoltságtól

A temetést a Bazilikában 15 órakor kezdődő szentmise után, az altemplomban tartották. – Janus Pannonius meg nem értett magányosan küzdő szellemi embernek tartotta magát, amiről „Egy dunántúli mandulafáról” című verse tanúskodik. Mint minden embert a szenvedés, legyen az testi vagy lelki megpróbáltatás, őt is megtisztította. Hazáját féltette a török hódoltságtól, ezért is ment szívesen II. Pál pápához, hogy segítséget kérjen – mondta szentbeszédében Bábel Balázs, a Kalocsa-kecskeméti Főegyházmegye érseke, majd így folytatta: – Tudta előre, hogy ez a hódoltság nemzeti nagy létünk sírba szállását hozza. Ezért szándékozott eposzt írni a nándorfehérvári hősről, Hunyadi Jánosról, és fordult szembe addig patrónusával a nagyhatalmi tervekről álmodozó királlyal. A harctól irtózott. Kortársai ingerkedtek is vele, hogy kivont karddal az ellenségre sohasem ront, s hogy mégis választotta az ellenállást, ez éppen hazája féltéséből fakadt. Az akkori nagy veszélyt csak a pápa és az egyházi vezetők látták világosan, majd ötven évvel később a mohácsi csatateren ott veszett majdnem az egész katolikus püspöki kar. A püspök-költőt menekülés közben érte a halál, utolsó szavai halálos ágyán ezek voltak: „*hínevemet testemmel a gyászos perc elorozta. / Így halmoz, nyomorult, kincseket, ócska vagyont.*”

Eszébe juthatott Jézus szava is: *Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, ahol a moly rágja és rozsdázza, s ahol betörnek és ellopják a tolvajok. A mennyben gyűjtsetek kincset. (Mt 6,19)*

Bábel Balázs hangsúlyozta: – Janus Pannonius örökségéből sokat tanulhatunk a mai posztmodern széthulló Európában. Ő úgy gondolta, hogy szellemével,

amellyel bekerült Európa humanistáinak társaságába föl-emeli azt a földet, ahol született. *Soha nem tagadta meg magyar voltát*, pedig még csúfolták is érte. Amit külföldön elsajátított, azt hazahozta, hogy „*Pannonia is küldje a szép dalokat*”. Akkoriban nem kellett a kereszténység gyökereit keresni, mert szinte minden arról szólt. A reneszánsz visszanyúlt az ókor klasszikus kultúrájához, ezt csak azért tehetette, mert az alázatos kódexmásoló szerzetesek, a pogányok nagyjait értékelték, és műveiket átmentették az utókorok. *A ma emberének a kereszténység gyökereihez kell visszanyúlni, ha azt akarja, hogy Európa megtalálja önmagát* – mondta a Főpásztor. Majd így folytatta: – E tekintetben messze elmaradunk a régi korok emberétől, mert azok nem tagadták le a múltat, hanem még dicsőítették is. Emberszemléletük a humanisták emberképe volt, amely nem szakadt el Istentől, legföljebb jobban középpontba került, mint annak előtte. Janus Pannonius nem idealizálta az embert, önmagán is megtapasztalta az elesettséget és talán egyetlen mély keresztény hitére utaló nagy versében: „*Atya és Fiúisten beszélgetése az emberi nem elpusztításáról, akihez végül a Boldogságos Szűz könyörög*” mintha a mai fölfordult világot mutatná be nekünk.

– Komolyan hitte az üdvösséget és a feltámadást, amit a siratóban meg is vallott. Ez a síron túli remény éltet minket is, amikor Janus Pannonius pécsi püspök – költőnek megadjuk a méltó végtisztességet – zárta gondolatait Bábel Balázs.

Janus Pannoniust *Dulánszky Nándor* püspök mellett helyezték végső nyugalomra. A síremléket *Rétfalvi Sándor* szobrászművész készítette. Janus Pannonius síremlékén ornamentikás keretben egy táblán jelenik meg az a felirat, amely a sírhelyet jelöli. A szöveg latin nyelvű. A tábla alól fehér carrarai márványba faragott, nyugodt vonalú reneszánsz szellemében faragott drapéria lóg alá a járó szintig. A tábla felső szélén a középpontban Janus Pannonius bronz portréja látható, szimbolikusan megjelenített püspöksüveggel a fején. A süvegen a névváltoztatásról szóló írásának idézete szerepel. „*János volt a nevem / Janus lettem, amint a Múza megkoszorúzta fejem.*”

A nagy magyar humanista püspök életútjáról

Csezmicei János, korának európai hírnevű tudósa, latin költő, későbbi püspök, költői neve: *Janus Pannonius*, született: 1434. augusztus 29-én Szlavóniában, *Csezmicze* (Bjelovar közelében). Apja Pál köznemes, litterátus műveltségű, anyja *Zrednai Borbála*, *Vitéz János* váradi püspök húga, testvérei: *Mihály*, *Péter*, *Ilona*. Tanulmányait a *várad* székesegyházi iskolában kezdte. Hatéves korában apja elhalván, a gyermek neveléséről *Vitéz János* gondoskodott; 13 éves korában Olaszországba küldte, ahol *Ferrarában* 11 évet töltött a híres *Guarini* háznál, kinek legkitünőbb tanítványa. A görög és latin nyelvet tökéletesen beszélte. Amikor *Hunyadi Mátyás* a magyar trónra került, Janust hazahívták rokoni, egyenesen az udvarba, ahol a királyné kancellárja, majd királyi kancellár, azaz az udvari hivatalok vezetője lett. Mátyás uralkodásának korai éveiben a király legfőbb tanácsosává – Mátyás után az ország második emberévé és a politikai élet jelentős irányítójává vált. Mátyás hamarosan (1461) pécsi püspökké nevezte ki.

Kárpáti Gábor régész véleménye szerint: ez volt Janus Pannonius karrierjének csúcsa, pár év múlva azonban kegyvesztetté vált: amikor Mátyás békét kötött a török szultánnal, *Vitéz János* egész köre úgy érezte, hogy politikai elképzelésük csödbe jutott, a király elárulta a Hunyadi-hagyományt. *Vitéz János* és *Janus Pannonius* szembefordult a királlyal, Hunyadi egykori vezérkarával, a hajdani törökverő vezérekkel összeesküdtek megbuktatására. Mátyás azonban résen volt, rajtuk ütött, így Janus 1471 novemberében a fel-

vidéki Léva mellől püspökségébe menekült, majd 1472. március 15-én elhagyta Pécsét és Itália felé vette útját. Az évek óta tüdőbajban szenvedő humanista költő útközben tüdőgyulladást kapott és a Zágráb feletti Medvevárban meghalt. Janus Pannoniust ott temették el a *Remete* nevű pálos kolostorban, később azonban egy híve exhumáltatta és Pécsre vitette. Kátrányos koporsóban rejtegették több évig, míg Mátyás a püspököt megillető tisztességes temetést el nem rendelte.

Janus Pannonius kétszeri temetéséről

Halála után a humanista költő-püspököt Zágráb megyében a remetei pálos kolostorban temették el. Majd néhány évvel később exhumálták és titokban Pécsre szállították. A káptalan nem merte eltemettetni, félték Mátyás király haragjától, ezért szurokkal bevont koporsóját egy pécsi kápolnában helyezték el. Később Mátyás Pécsen járt – megtekintette a tetemet, majd eltemettette „nagy pompával”. *Ernszt Zsigmond* püspök idején 1494-ben a káptalan oklevelet állíttatott ki, ebben említették síremlékét, melyen verse és halála napja volt olvasható, mely szerint kő szarkofágban temették el. Pontos helyét nem ismerték. *Sambucus (Zsámboki János)* szerint síremléke a *Szent János* kápolnában állt. Verseit *Mátyás király Váradi Péterrel* gyűjtette össze a *Corvina* könyvtár számára.

Sírháza fűtésrekonstrukció következtében bukkantak

1991 márciusában fűtésrekonstrukció következtében bukkantak a sírra, a pécsi altemplomban, amikor a nyugati főfal mentén árkot húztak. *Kárpáti Gábor* régész ekkor középkori sírokat tárt fel. A 6. sz. sír a felső oltar alatt, a déli pillér alapfalától 10–20 cm-re található, melyben 168 cm hosszú vázat találtak, kezében *II. Pál* ólombulláját tartja, alatta szurkos nyomok. Ezt a

halottat szurkos koporsóban temették el, pápai bullával a kezében. Az azonosítást követően bizonyosságot nyert, Janus Pannonius sírját tárták fel!

Mi adta a döntő bizonyítékot? – kérdezhetné bárki. A döntő bizonyíték a sírmellékletként megtalált pápai bulla volt, amit Kárpáti Gábor úgy értékel, mintha a humanista költő személyi igazolványát találták volna meg. Ehhez hasonló pápai bullát *Nagyváradon, Szent László* sírjában találtak csupán, Magyarország mai területén sírmellékletként még sehol! Így különös jelentése van: jelzés, igazolás a halott kilétéről. Mint ismeretes, Janus Pannonius *II. Pál* bulláját személyesen vehette át Rómában, amikor 1464-ben ott járt. Feladata a pápa köszöntése volt, valamint próbálta megszerezni *II. Pál* támogatását egy törökellenes hadjárat tervéhez.

Döntő bizonyítékok

Az *antropológiai* vizsgálatokat *K. Zoffmann Zsuzsanna* végezte. Ennek eredményeként egy felnőtt, kb. 40–46 éves, magas termetű vékony férfi sírjára bukkantak, agykoponyója rövid, széles és magas, homloka nagyon rövid középszéles, enyhén hajlott tarkó, széles, lefelé keskenyedő arc.

A *patológias* vizsgálatot *Dr. Marcsik Antónia* végezte. Ennek eredménye a mézshiányos csontozat, főleg a csigolyák, 8-as hátszigolyán borsónyi bemélyedés gyulladási jeleivel, 3–5 hátszigolyánál izületi gyulladási nyoma észlelhető, 6–8 hátszigolya alapján gerincferdülés állapítható meg, a keresztcsonton nagyobb bemélyedések, bordákon mellhártyagyulladás nyoma látható, lábcsontjain csonthártyagyulladás-, mindkét karcsonton pedig porcdaganat nyoma fedezhető fel. Diagnózis: az erős sorvadást mutató csontokat a szervezet egészét érintő fertőző megbetegedés alakíthatta ki, a csontokon található kóros elváltozások alapján kezdeti stádiumú csonttuberculosis állapítható meg. Janus Pannoni-

usról tudjuk, hogy életében súlyos tüdő tuberculosissal szenvedett.

Janus Pannonius műve díszkiadásban

A Pécsi Püspökség kiadásában jelent meg „*Janus Pannonius: Sylva Panegyrica ad Guarinum Veronensem...*” vagyis *Janus Pannonius pécsi püspök dicsőítő éneke veronai mesteréhez, Guarinóhoz című kötetének reprint kiadása*. Az eredeti példányt 1518-ban *Baseban* adták ki. Jelenleg a *Klímó Könyvtárban* őrzik. A neves veronai mester, Guarino da Verona dicsőrete mellett addig kiadatlan költemények is bekerültek a nyomdába. A püspöki könyvtár „legfiatalabb” darabjának kiadója az *Johannes Frobenius* bázeli nyomdász volt, aki a nagy humanista, *Rotterdami Erasmus* munkáit is kiadta. A most megjelenő kiadás tartalmazza az eredeti latin szöveget és külön kötetben a magyar fordítást. A kötet díszkiadásban, reneszánsz mintázatot magán viselő bőrkötésben, 200 számozott példányban látott napvilágot.

Szintén a Pécsi Püspökség adott ki egy *ismertető füzetet*, amely tartalmazza Janus Pannonius rövid életrajzát, az 1991-es sírfeltárást, az antropológiai jelentést, valamint néhány Janus verset.

Az újratemetést több rendezvény kísérté: a *Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságának* mandulafa-ültetési akciója keretében 500 mandulafát ültettek önkéntesek, közéleti szereplők, tudósok és művészek, felidézve a humanista költő

Egy *dunántúli mandulafáról* címet viselő ismert epigrammáját, melynek reménybeli „virágzásaként” újraéledhet Janus Pannonius költészetének ismerete és szeretete.

Frigyesy Ágnes

FELVÉTELI a 2009/2010. tanévre a 150 éves LÓNYAY UTCAI REFORMÁTUS GIMNÁZIUMBA ÉS KOLLÉGIUMBA

Jelentkezhetnek mindazok a diákok, akik jelenleg az általános iskola 4., 6., illetve 8. évfolyamára járnak és tanulmányaikat jövőre **nyolc évfolyamos, hat évfolyamos vagy négy évfolyamos** gimnáziumban, illetve **nyelvi előkészítő osztályban** szeretnék folytatni.

A Lónyay Utcai Református Gimnáziumba történő felvétel feltétele az, hogy a tanulók, illetve szüleik a keresztyén szellemiségű nevelést, elvárásokat magukra nézve kötelezően elfogadják és betartják.

Az intézmény adatai

Lónyay Utcai Református Gimnázium és Kollégium

1092 Budapest, Kinizsi utca 1-7.

Telefon: 1/216-5138; 06(30)439-2152; 06(30)426-9852

fax: 1/216-3511

honlap: www.lonyay.edu.hu

email: titkarsag@lonayay.edu.hu

OM azonosító: 034949

Tagozatkódok:

01 négy évfolyamos általános tagozat

02 négy évfolyamos + egy évfolyam nyelvi előkészítő a 9. évfolyamon angol nyelvből

03 négy évfolyamos + egy évfolyam nyelvi előkészítő a 9. évfolyamon német nyelvből

04 hat évfolyamos tagozat matematikát, illetve természettudományos tárgyakat emelt szintű képzéssel

05 hat évfolyamos általános tagozat

06 nyolc évfolyamos tagozat idegen nyelvet emelt szintű képzéssel

07 nyolc évfolyamos tagozat humán és kommunikációs ismereteket oktató képzéssel

A jelentkezés módja

A jelentkezéshez **BELSŐ ADATLAP** kitöltése is szükséges, amelyet az **iskolavezetés**, a **szülő** és a **gyermek EGYÜTT** tölt ki a Lónyayban. A belső adatlap **kitöltéséhez időpontot** kell kérni telefonon Kudar Lajosné iskolatitkártól (1/216-5138) a következő időpontokra:

- 1) 2008. november 24-re (hétfő) 14:00-19:00 óra közötti időpontra
- 2) 2008. november 29-re (szombat) 09:00-13:00 óra közötti időpontra
- 3) 2008. december 1-jére (hétfő) 13:00-18:00 óra közötti időpontra
- 4) 2008. december 8-ra (hétfő) 13:00-19:00 óra közötti időpontra.

Iskolánk meglátogatásakor a *lelkészi ajánlason* kívül szükség lesz a gyermek *tanulói azonosítószámára* és az *utolsó lezárt év osztályzataira*.

A 9. osztályba és a nyelvi előkészítőbe jelentkezőknek szóbeli felvételi is lesz. A 9.-be jelentkezőknek magyar irodalomból és bibliismeretből, a nyelvi előkészítőbe felvételizőknek magyar irodalomból, bibliismeretből és idegen nyelvből (angolból vagy németből) kell szóbelizni.

A szóbeli felvételire 2009. február 23-24-én kerül sor 14:00-18:00 óráig előzetes beosztás alapján.

Igazgatói tájékoztató az érdeklődő szülők számára: 2008. november 24-én 18:00 órától a 444-es teremben.

A személyes találkozásig is várjuk kérdéseiket a következő e-mail címre: titkarsag@lonayay.edu.hu

Honlap: <http://www.lonyay.edu.hu/>

HINNI KELL!

Beszélgetés Berentei Péter előadóművésszel

Az 1983-as Ki mit tud? közönségdíjasa. Huszonöt éve van a pályán. Kovács Magda énektanodájában tanult. 1984-ben lett hivatásos előadóművész. 1985-ben végezte el a Magyar Rádió Táncczenei Stúdióját, mely rádiófelvételek készítésére jogosította. Öt önálló lemeze jelent meg, de már más számos hanghordozón is közreműködött. Sok fesztiválon képviselte hazánkat

Egy nagyszerű fellépésed után beszélgetünk. A közönség veled énekelte a legtöbb dalt. Hogy érezted magad?

Jókor kérdezed. Ennél nincs jobb érzés egy énekes számára. Nagyon inspirálja az előadót, ha már az elején megtalálja az összhangot, ez kihat nemcsak az egész előadásra, hanem kárpótol azért is, amikor a közönség kissé „fagyos”. Ez egy olyan műfaj, amikor azonnal learatod a babért. A tapsokból azonnal rájössz, hogy a közönség vevő-e a dalidra vagy nem.

Az elmúlt évek alatt a közönség sokszor értékelte teljesítményedet közönségdíjjal. Emlékszel ezekre a díjakra?

Hogyne emlékeznék! Már az 1983-as Ki mit tud?-on is közönségdíjat kaptam 5831 szavazattal a táncdalénekes kategóriában. 1988-ban egy nemzetközi táncdal-fesztiválon Mongóliában a közönségdíj mellé a III. helyezést is elértem. 1989-ben a Magyar Rádió Fial Művészek Fesztiválján is megkaptam a közönségdíjat, ugyan- ebben az évben részt vettem egy nemzet- közű fesztiválon Kubában, majd 1993-ban az egri táncdal-fesztiválon és 1994-ben az MTV táncdal-fesztiválján.

Huszonöt éve vagy a pályán. Több CD-t készítettél. Melyek ezek?

1995-ben megjelent a Magam módján, 1996-ban Hinni kell, 2000-ben Ének az esőben, 2001-ben Most élsz..., 2004-ben 20 év Mindent a szerelemért címűek.

Műsorodban gyakran felsemül Tolcsvay László az Első villamos című dala. A villamos úgy tudom, más miatt is fontos az életedben.

Valóban. Az éneklés mellett 1998-ban szereztem villamosvezetői engedélyt és két évig a BKV főállású alkalmazottja voltam. Majd 2007. június 13-a óta besegítő villamos járművezetőként dolgozom. Egy kis magyarázattal tartozom: igaz, hogy életem a zene, amit továbbra is folytatni akarok. De amikor kevesebb a fellépési lehetőség, hi-

szen a mi szakmánkban ez kiszámíthatatlan, kell egy biztos megélhetés. Ezt pótolom a villamos vezetéssel. Aztán van egy saját villamosom is a házunk udvarán. Egy kiselejtezés során vásároltam meg. Hangulatos korabeli relikviákkal rendeztem be múzeumként. Jó hely egy kis baráti társaság fogadására is.

Barátok. Az évek alatt sok-sok emberrel találkoztál. Kik azok, akik igazán közel kerültek hozzád?

Sokat köszönhetek énektanáromnak, Kovács Magdának, aki nagyszerű pedagógus. Bradányi Ivánnak, a kiváló szövegírónak sok-sok szép dalt írt nekem, van két CD, amin csak az ő versei, dalszövegei vannak. Gyurkovics Zsuzsa, Jászai Mari-díjas színésznő, aki egy fantasztikus ember. „Maradj meg!” címmel

A II. népdaléneklő verseny

Isten dalosának emlékére

egy nagyszerű duettet énekeltem vele, ami többféle hanghordozón is szerepelt. Nem feledkezhetem meg a Magyar Rádió Kazinczy-díjas nyugalmazott főbemondójáról, dr. Bözsöny Ferencről sem.

Megint két nagyszerű slágered jut eszembe. Múlnak a gyermekévek és a Mama,

mondj még egy mesét című. A családotról kérdeznék.

Ketten vagyunk testvérek. Öcsémnek három gyermeke van. Én a szüleimmel élek Rákospalotán, ahol nagyon szeretek lakni. A két dalt nagyon szeretem. Bizony én is érzem, hogy múlnak a gyermekévek. A Mama, mondj még egy mesét című Tilinger Attila–Tölgyes Csaba szerzeményt az édesanyáknak, elsősorban az én édesanyámnak éneklek. Ebből videoklip is készült.

Hinni kell címmel Bradányi Iván dalát éneked, sőt ezzel a címmel jelent meg az egyik CD. Hívó ember vagy?

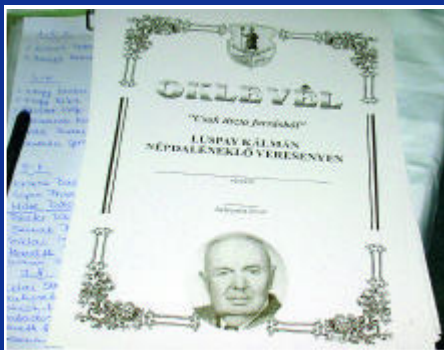
Református vallású vagyok. Természetes, hogy hiszek Istenben. Hit nélkül biztos, hogy nem érdemes élni. Azért is szeretem énekelni ezt a dalt, amit nem is olyan régen egy katolikus templomban énekeltem egy jótékonysági est keretében. 1989-ben egy három hetes nemzetközi fesztiválon voltam Kubában. Erről a fesztiválról egy nappal később jöttem haza és ennek köszönhetem, hogy életben vagyok. Az előző napi gép, amivel utaztam volna haza, lezuhant. Mondhatom, hogy azóta még erősebbé vált a hitem.

Búcsúzóul azt kívánom, hogy sok fellépésed legyen és sok embert örvendeztess meg nagyon szép dalaiddal, és azt csináld, amit igazán szeretsz. Sokáig énekelj még!

Gréczy László

Magas részvétellel, 40 fővel immáron másodízben került megrendezésre a „Csak tiszta forrásból” elnevezésű Luspay Kálmán Népdaléneklő Verseny október 18-án a Nógrád megyei

Dejtáron. „Isten dalosa”, ilyen szépen nevezte a dejtári nép a kiváló kántortanítót. Ez a felirat került a sírkövére is.

A negyven évig itt tanító és ötven évig a kántori, karvezetői teendőket is ellátó neves egyházi zenész előtt tisztelegtünk ezzel a jól sikerült versennyel. Az Ipoly folyó mindkét oldaláról jelentkezhettek a versenyzők korcsoportonként, de voltak Budapestről, Vácraól is. A tavalyihoz képest két új csoporttal bővült, így első osztályostól egészen 25 éves korig regisztrál-

hattak a versenyzők. Öröm volt hallgatni és jó volt látni a szép népviseletbe öltözött szereplőket. Ebben az évben szép számmal nőtt a fiú szereplők névsora.

Nagyszerű szakmai zsűri döntött a díjakról és a helyezésekről. A zsűri tagjai voltak: Faragó Laura énekművész, Fekete György belsőépítész, író, Alberti Árpád atya, Siklai Istvánné karvezető tanár és a Luspay család képviselőjében Gallai Erzsébet. A díjkiosztás után a zsűri a közönnyel együtt kiment a temetőbe és a kántortanító sírjánál egy ima elmondásával és egy népdal eléneklésével ért véget a II. népdaléneklő verseny. A résztvevők abban a reményben köszöntek el, hogy jövőre újra találkoznak a népzene és népdal szerelmesei Dejtáron. Gréczy László

A Fájdalmas Anya szolgálói Szent István városában

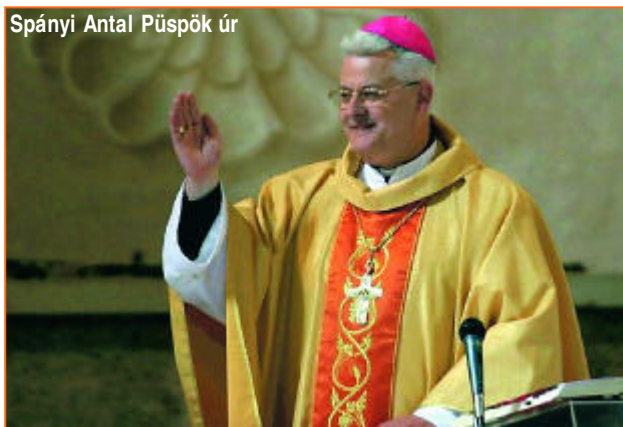
Új ágat hajtott a Magyarországi Szervita Világi Rend fája

Isten szent akaratából Szent István városában maroknyi szolgáló közösségként, Spányi Antal áldó főpásztori figyelmétől kísérvé, kihajtott a Magyarországi Szervita Világi Rend fájának legfiatalabb ágacskája, és máris érdeklődő közfigyelem kíséri növekedését, dicséri áldásos működését.

A világi nővérek önzetlen odaadásának, szíves szolgálatának egyik biztos jele volt, hogy egy súlyos női Alzheimer beteg gondozásához – templomi hirdetés útján – kerestek „erősítést” a hozzátartozók. Csodák csodája, szinte abban a percben a kérés nyitott szívekre, fülekre talált. Pár órával később már ott is volt a betegágynál Farkas Sándorné, a helyi szerviták perjelnöje. A példaadóan szolgáló közösségvezető úgy került-fordult, tett-vett legújabb szolgálati helyén, mint egykor az Istennek szolgáló nővérek feloszlásukig a hazai kórházakban. Figyelemreméltó volt a bemutatkozás is: – Tessék engem Rózsikának szólítani! Majd dolga végeztével azt tudakolta, hogy mikor jöjjön legközelebb. Látható volt, hogy az újdonsült segítség minél előbb tenni akarja a dolgát tovább is. Kimondhatatlanul is érezhető volt, hogy ingyen kapott kincsét, ellenszolgáltatás nélkül osztani szeretné ezután is.

Rózsika, rendi nevén Rafaela nővér, amikor arról kérdeztük, hogy milyen múltra tekint vissza a Magyarországi Szervita Világi Rend, nemes egyszerűséggel így beszélt két évszázadnál is hosszabb időt átfogó történelmükről: – Rendünk szülőhelye a XIII. századi Firenze. Ez az időszak a világhírű itáliai városban a gazdagság, a fékezhetetlen fényűzés, de egyben a szellemi óriások korszaka is volt. Ezek közé soroljuk az Istenanya, a mi Fájdalmas Édesanyánk tisztelőit, rendünk Hét Szent Alapítóját. Róluk részletesen csak azért nem szólok, nevüket sem említem, mert úgy gondolom, legalábbis erre törekszünk mindnyájan, hogy életünkkel, szolgálatainkkal, ha szerényen is, bemutassuk az ő legfőbb erényeiket, tiszteletreméltó szent vonásait. Csak annyit említek mégis, hogy a hivatás kegyelmét 1233. augusztus 15-én, Nagyboldogasszony ünnepén kapták meg. A Hét közül a legidősebb Monaldi Bonfiliusz volt, aki a temp-

Spányi Antal Püspök úr

lomban látomásos elragadtatásba esett, de ugyanabban részesült hat társa is, és a Szűzanya mind a hetüket szerete különleges jelével jutalmazta, de valamennyiüktől a Szent és Fájdalmas Anya, mint kiválasztottjaitól ugyanazt az elkötelezettséget kérte; a lélekemelő magányt, és a szent szegénység gyakorlását.

Nagyboldogasszonytól Kisasszony napjáig, tehát a szeptember 8-ig eltelt időben megkapták a püspöki jóváhagyást, és a Szent Kereszt (Santa Croce) templom közelében találtak otthonnak egy dűledező kunyhót. Mikor ezt a házikót tekintjük rendünk bölcsőjének, arra is gondolhatunk, hogy Fájdalmas Anyánk is, akinek tisztelő, szerető szolgálói vagyunk, egy istállóban szülte meg a Világ Megváltóját.

Hazánkban 1688 óta élnek a Szervita rend szerzetesei. Az 1739-ben kitörő pestis járványban is ott találjuk a lelkes atyákat. P. Krizosztom OSM., a szervita cseppek feltalálója is részt vett a betegek gondozásában, vigasztalásában. Budapesten, a Szervita téren álló gyönyörű, művészi barokk templomunkban ma is hirdetik szerető Istenünk evangéliumát, osztják irgalmát, áldásait. Fővárosunkban még Rákosszentmihályon és Kelenvölgyben is megtaláljuk szerzetes nővéreinket. Női rendünk előjárója ez utóbbi székhelyről irányítja az országban élő rendházakat. A mi közösségünk anyaháza a győri rendház, a szeretet háza. Fájdalmas Édesanyánk szolgálatának kegyelmét mi, Szent István városának világi szervita nővérei is itt kaptuk meg.

Világi rendünk Budapesten, Egerben, Győrött, Mezőkövesden, Makón, Ózdon, Mezőkeresztesen, és Székesfehérváron működik. Mezőkeresztesen a kedvesnővérek 30 gyermek nevelését, gondozását végzik.

Lehetőséget, segítséget kínálunk a rendbe való belépéshez mindazon érdeklődő fiúknak és lányoknak, akiket Szűzanyánk eszméje megérint, de szívesen fogadunk minden 18 évet betöltött katolikus testvérünket világi közösségeinkbe is!

Rendünkbe való belépésre jelentkezni lehet: Szervita Nővérek Rendháza Ancilla kedvesnővér általános előjáró. 1116. Budapest, Hunyadi Mátyás u. 24. Tel.: 06-1 / 228-7787. Székesfehérvári Világi Rendünkbe jelentkezni lehet: Farkas Sándorné OSSM. perjel. Telefon: 06-20 / 361-4799

Dr. Kovács János

Ismét régi fényében áll a Ranolder-kereszt Badacsonytördemicen

Vollmuth Péter, Badacsonytördemic polgármestere és önkormányzatának tagjai úgy határoztak, hogy a Badacsony hegy tetején álló 151 éves *Ranolder-kereszt* felújításának folytatásaként visszaállítják eredeti állapotába a község területén található valamennyi fogadalmi keresztet. Miután a község területén nyolc kereszt található, ezért – az anyagi lehetőségek szűkössége miatt – évente újulnak meg a kereszték, egyenként. Elsőként

lom jelmondata: *Gyűjtsuk meg a reménység tűzét!* Ezzel egyrészt utalnak Jézus akaratára, hogy a szeretet által az emberlélekben jobb,

a Gulácsra vivő útszélén álló kökeresztet állítják vissza eredeti állapotába. Vollmuth Péter, a *Badacsonytördemic Községéért Alapítvány* vezetője, valamint a *Nők a Balatonért Egyesület* tagjai úgy gondolják: az újabb keresztfelújítást egy a Kárpát-haza területére kiterjedő mozgalom elindításával kapcsolják össze. A mozga-

sebb világ származzék; ez volt az Ő izzó szenvedélyes kívánsága. Saját evangéliumi szavai-ból tudjuk: „*Azért jöttem, hogy tüzet hozzak a világra, és mi mást akarok, minthogy égjen.*” (Lk 12,49) A láng fénye másrészt megvilágítaná a magyarság által lakott falvak és városok keresztjeit, amelyeknek felújítása és újra felszentelése jelezné, hogy a magyar nemzet egységben küzd a mai materiális, Isten-tagadó, embertagadó globalista világrend ellen. Szeretnék elérni, hogy a Kárpát-haza területén található kereszték felújításával újra *egységbe forrjon a nemzet*. Türelemmel, szeretettel, imádsággal.

A felújított Ranolder-keresztet 2008. szeptember 12-én hálaadó szentmise keretében adták át a községnek. *Márfi Gyula* érsek celebrálta a szentmisét a badacsonytördemici plébániatemplomban, majd *Vértessaljai László SJ* és *Kovács Károly esperes-plébános* felszentelték az új keresztet. *Ranolder János* veszprémi püspök a hagyomány szerint nagy világjáró volt, s mikor egy utazásáról hazatért 150 évvel ezelőtt, állította a hatalmas kökeresztet, melynek nagyobb elemeit 40 ökör vontatta fel a 400 méteres, éles párkányra. A helyiek szerint a kereszt megvédi szőlőültvényeiket és földjeiket. Ezt vallja Vollmuth Péter, Badacsonytördemic polgármestere, valamint a község lakói is, akik hisznek a felújított kereszt kisugárzásának erejében... (Frigyesy)

A fázós, sietős novemberi szél fellegeket, esőt kerget és mégis derű lopakodik a szívembe. – Adveniat Regnum Tuum – Jöjjön el a Te Országod: ez a mondat mindennapi keresztény imádságunk része és az eljövetele, a boldog várakozást juttatja eszünkbe.

Várakozni:... Ez a szó végig kíséri egész életünket. Mindig várunk Valakire, valamire – hol aggódva, félve, hol boldogan. Várjuk az első gyermek születését, a keresztelő napját, az első iskolai reggelt, a bérálás, a konfirmáció ünnepi pillanatait, az első áldozást, az Úrvacsoravételt, az érettségit, a diplomát, az első munkahelyet, azután – sajnos egyre ritkábban – a templomi esküvő csodálatos perceit, a gyógyulást, szeretteink látogatását, a nyugdíjban töltött első napot, az élet derűs őszét és végül a test halálát és a lélek örök életét. Mint sokan tudják, mostani várakozásunk kettős jelentőséggel bír. Foglalkozunk most az elsővel.

Amikor a szép népszokásoknak is helyet adva, ádventi koszorút vásárolunk s azon sorban gyertyát gyújtunk: a Megváltó, a Kis Jézus születését, eljöveteleének ünnepi napjait várjuk: Szent Karácsony bizakodó, derűs, boldog óráit, amikor megállhatunk majd egy kis számvetésre, a családdal, szeretteinkkel együtt töltött órákra, amikor újra ízlelhetjük az ajándékozás örömeit.

Adveniat Regnum Tuum... Advent

Kedves Olvasó! Kérve kérek, e hetek ne süllyedjenek el a mindennapok fojtogató gondjaiba. Szentelj naponta néhány percet áhítatra, elmélkedésre, gondolkodásra, Isteneddel való beszélgetésre. Mert hidd el: lehet Vele beszélgetni és az Ő Szent Lelke által hall Téged, meghallgat és ha kéred, tanácsot, útmutatást, segítséget ad. Jómagam gyarló ember vagyok s előfordul, hogy gond nyomaszt, csüggedek, de a Vele való imádságos beszélgetés után mindig másként látok, ítélek meg mindent. Ha már a kettős jelentést említettem, beszéljünk a másodikról, amely már nem annyira ismert, de legalább annyira fontos, mint az első.

Karácsony elmúltával letettük a várakozás gondját, örömet? Ó, dehogyan. Mert minden hívő, hitét megvalló keresztény testvérem várja a Megváltó dicsőséges, második eljöttét, hogy ítéljen az Atyja szent nevében élőket és holtakat. A nem hívők ezt hallva bosszúsan, vagy mosolyogva legyintenek: ugyan már... De eljön az a pillanat, amikor majd ajkukra fagy a mosoly. Ó, nem fenyegetés ez, csupán hittel teli, szomorú megállapítás.

Mi, emberek mindnyájan, kivétel nélkül

gyarlók vagyunk – hadvezérek, politikusok, diktátorok, demokráciák és áldemokráciák vezetői, művészek, mérnökök, orvosok, pedagógusok és hadd ne soroljam – mindenki. Fontoskodunk, vétkезünk és nem látjuk, hogy minden jó szándékú törekvése ellenére szépen, lassan tönkretesszük Isten teremtett, csodálatos világát.

A világ legnagyobb, legcsodálatosabb történelemkönyve, a Szent Biblia tartalmazza Isten ama kijelentését is, hogy „új eget és új földet teremtek”. Hogy ezt mi előzi meg s mikor következik be, azt földi lény nem tudhatja, csak a Teremtő. – Érdemes, sőt fontos elgondolnunk mindezen...

Késő ősz van, fázósan húzzuk össze kabátunkat. A múltó idő percmutatója könyörtelen következetességgel kattog. Halljuk meg e kattogást, de várakozunk örömmel és mély-séges mély hittel... Boldog, kegyelemteljes ünnepi he-teket kíván

Bayer Emil

Birinyi József

népzeneész, hangszeres szólista, népzenekutató,
a Népművészet Mestere,
televíziós vállalkozó

Jelentősebb eredmények és külföldi fesztiválok:

1978. Tápiószecső: Népzenei Verseny 1. díj KÓTA Arany Minősítési fokozat. – 1980. Népművészet Ifjú Mestere cím, Dél-Pest megyei, Ország-közepe Népzenei Találkozó indítása, rendezése. – 1983. Ki-Mit-Tud döntő, Közönségdíj, Népművészet Ifjú Mestere cím. – 1984. Párizs Fesztiváldíj, Népművészet Ifjú Mestere cím. – 1984. Kiváló Együttes Cím, Népművelési Intézet Nívódíja. – 1985. Csutorás Nemzetközi Népzenei és Néptánc Tábor indítása, az Országos Zenekar- és Népdalkör-vezetői Tanfolyam rendezése. – 1986. A Táborfalvi Közművelődési és Népzenei Egyesület alapítása. – 1987. Ki-Mit-Tud döntő, Különdíj – 1987. Middlesbrough Fesztiváldíj, 1. helyezés. – 1988. Kiváló Együttes Cím, SZÖVOSZ Nívódíj. – 1989. Phenjan É-Korea VIT Különdíj, Népi Iparművész cím. – 1990. Népművészet Ifjú Mestere cím. – 1991. Vilnius Fesztiváldíj, Sevilla EXPO Záróm Gálaműsor (Csutorás, Magyar Folk Trio). – 1996. Szöul, Fuvós Népzenei Világfesztivál, Fesztiváldíj, Különdíj. – 1996. óta a Csutorás Táborok végén Csutorás Fesztivál és Gála sorozat házigazdái, rendezői. – 1999. Monori, megyei Ki-Mit-tud 1. 2. helyezés. – 2000. Karéj Fesztivál, Örkény, 1. helyezés. – 2002. Mezőtúri Gyermek Népzenei Fesztivál díja. – 2003. Hajnal akar lenni... Népdalverseny, Szatmárnémeti, Különdíj. – 2004. Monori Ki-Mit-Tud 1. hely, Karéj Fesztivál 1. hely. – 2006. KÓTA Arany Páva Nagydíj (Dabas), A X. Országos Népzenei Gála díja (Eger). – A táborfalvi együttesek minden országos népzenei minősítésen Arany és Arany Páva fokozatot értek el. (16 Arany, 5 Arany Páva, 1 Arany Páva Nagydíj). – 2007-2008. Arany Páva minősítés.

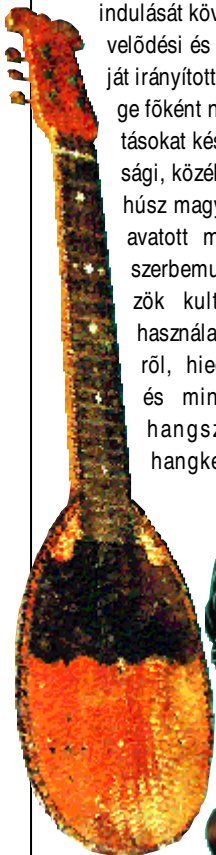
Birinyi József foglalkozását tekintve népzenekutató, népzeneész, a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségének alelnöke. Vegyeset, közgazdaságot tanult és néprajzos diplomát is szerzett, 1985 és 1995 között a Néprajzi Múzeum Népzenei Osztályát vezette és hangszeres kutatással foglalkozott, a Duna TV indulását követő időszakban két évig a művelődési és zenei főszerkesztőség munkáját irányította. Televíziós műsorkészítő cége főként népzenei műsorokat, összeállításokat készített és készíti ma is a gazdasági, közéleti műsorok mellett több mint húsz magyar történelmi és népi hangszer avatott megszólaltatója. Szóló hangszerbemutató műsorain a zengő eszközök kultúrtörténetéről, eredetéről, használatáról, jellegzetességeiről, hiedelméről beszél és minden egyes hangszeren, hangkel-

tőn jellegzetes dallamokat muzsikál. Szóló és zenekari koncertjeivel már több, mint negyven országban turnézott, több tucat rádió-, televízió-felvételt, lemezt, kazettát, filmet készített, amelyekre nívódíjakat, fesztiváldíjakat kapott.

Az 1000 darabból álló hangszergyűjtemény a maga nemében Magyarországon a legnagyobb, de nemzetközi vonatkozásokban is jelentős magángyűjtemény. Népzenekutatói tevékenysége elsősorban a hangszeres népzene és a hangszerekre koncentrál. Kutató gyűjtéseket, dokumentálásokat már több mint harminc éve végez a Kárpát-medence magyarnyelvű, szomszédos és távolabbi területein egyaránt. Feldolgozta a magyar néprajzi hang- és képrögzítés történetét, módszertanát, összefoglaló kiadványt, filmsorozatot készített a magyar népi hangszerekről, publikálta 2 CD-n egy írásos tanulmánnyal Bartók Béla Anatóliai fonográfos teljes gyűjtését. Birinyi József szerezte és zenélt a Millecentenáriumi szignált, valamint az Ópusztaszeri Nemzeti Emlékparkban fel-

állított Fesztjy-körkép zenéjét, valamint az Elefántkirály c. film (Balázs Ádám) zenéjének előadásáért Zenei Nagydíjat kapott az USA-ban.

Édesapjával és testvérével Táborfalván készítenek hangszereket: citerát, tekerőlantot, bőrdudát, nádsípót, pánsípót, facimbalmot, xilofont, lopótők-citerát, furulyákat, ütőgardont, töktamburát, köcsögdudát, hólyagsípót, flótát és különböző hangkeltőket, játékhangszereket. Termékeik a világ minden részére eljutottak már. – „Apám lakodalmal zenész volt, de háznál is muzsikáltak, kedvükre mulattak. Ez a hagyomány eltető ereje, a tapasztalat, hogy ezt láttuk, erőszakolni nem lehet a hagyományápolást. De az az erő is működik, hogy akkor szeretnénk megismerni nagyapáink szokásait, amikor már kelően eltávolodtunk tőle” – mondja Birinyi József. A családi zenélésekkel, az otthoni hangszerkészítéssel meghatározó élményt nyújtó apa akaratlanul állította pályára két fiát. Birinyi András lakodalmi zenekarnak volt vezetője, hegedűs primása, jól citerázott, szájharmonikázott és ezermester parasztember módjára hangszereket is készített.

Ha valami igazán mives kidolgozású és tetszetős, gyakran mondjuk rá, hogy olyan, mint egy ékszer. A szép régi zeneszerszámokat nézve is ez juthat eszünkbe, már ha egyáltalán találkozunk néhány valóban értékes, antik példánnyal. Mert az ilyenek valódi ritkaságok, és különös értéküket csak fokozza, hogy egy hangszergyűjtemény megalapozásához kevés egy emberöltő: családok, generációk megszállottsága kell ahhoz, hogy létrejöjjön egy jelentős

hangszergyűjtemény. Az idősebb Birinyi megalapozta a gyűjtő munkát, fiai pedig méltóan folytatták – ki-ki a maga módján. Az idősebb testvér András, szintén hangszerkészítő népi iparművész, a Népművészet Mestere.

Az 1975-ben alapított Táborfalvi Népzenei Együttes hangszerei már a Birinyi család műhelyében készültek. Zeneszerszámaik nagy számban jutottak el – Magyarországon és külföldön egyaránt – az óvodától a zeneiskoláig, szakköröktől a hivatásos zenészekig. Arspoeticaként vallják, hogy a hagyományos stílus jellegzetességeinek megtartása mellett, zeneileg tökéletes hangszereket kell készíteni, hogy a hangszer élményszerűen közvetítse ma is a

múlt üzenetét. Szlogen: „Birinyi Hangszer: A tiszta hang”

A családi összefogásban gyarapodó gyűjtemény restaurálását, mentését, elhelyezését az apa és két fia oldotta meg. A családi ház és műhely mérete már alkalmatlan a hangszerek méltó, áttekinthető, mások számára is hozzáférhető elhelyezésére, bemutatására. Így a 70-es évek közepétől rendszeresen vándorkiállítás sorozatot szervez a család, amelyen ma már településenként 3-4 hétig, kb. 400 hangszer kerül a nagyközönség elé. Minden kiállítást a „Sípbal, dobbal...” című hangszerbemutató műsorral nyitnak meg, amelyben több mint 50 történeti és népi hangszerünk készítésével, használatával, hiedelmeivel és koncertszerű megszólaltatásával ismerkedhetnek meg, interaktív módon az érdeklődők.

A Birinyi Gyűjteményt már sok helyen csodálhatta a közönség. Külföldön, sőt több világ részben is jártak már hangszereikkel, és vitték el a híret a magyar szónak és a magyar népzene nek. A gyűjtemény és a kapcsolt előadások, bemutatók, koncertek, foglalkozások országunk, kultúránk hírnevét öregbítette. Birinyi József előadóművészi, néprajz-, népzene kutatói, oktatói és filmrendezői tevékenységért 2007. márc. 15-én a Magyar Köztársasági Érdemkereszt kitüntetését kapta. A Birinyi testvérek a legnagyobb szakmai alázattal és szeretettel ápolják a hagyományt. Birinyi József hallatlanul sok hangsze-

ren játszik. „Ez csak úgy jött magától, hiszen a hangszercsaládokból elég egyet ismerni, a többire ráérez az ember” – mondja a művész.

A következő hangszereken játszik: Citera, koboz, tambura, tökcitera, mandolin, ütőgardon, tekerőlant, trombitahegedű, bőrduda, fújtatós dudu, nádsíp, töröksíp, hólyagsíp, klarinét, tárogató, hosszúfurulya, kettősfurulya, pásztorfurulyák, fafuvola, peremfurulya, tilinkó, kaval, okarina, körtemuzsika, cserépsípok, pánsíp, do-

romb, facimbalom, hangkeltők, hangszerpótló eszközök.

– „Egy Tradíció Ház tervem megvalósításán dolgozom, amely komplex intézmény, zeneház lesz. Állandó hangszerkiállítás, hangszerkészítő műhellyel, foglalkozásokkal, koncertekkel, táncházakkal, filmvetítésekkel, tv- és hangstúdióval, közvetítéssel, szakmai bázissal, kutatószerekkel, alkotóházzal, tájházzal, közművelődési térrel, archívummal, értékes szórakozási lehetőségekkel, online szolgáltatásokkal, amelyben lehetősége nyílna mindenkinek, hogy a XXI. század

eszközök segítségével szerethető élményt, ismereteket hagyományainkból.” Összeállította: Kuruczleky Ilona

Országfelajánlás – Több ezer zarándok a monumentális Mária szobornál

Már az ünnepélyes szentmise kezdése előtt több órával gyalogosan érkeztek a zarándokok a Herceg-szántó melletti Vodica-Máriakert kegyhelyre, ahol szeptemberben állították fel a világ legnagyobb méretű Mária szobrát.

Az ünnepi esemény előtt Polyák Imre plébános rádiós interjúban elmondta: 2006 év elején az Amerikai Egyesült Államokban élő Vő Sándor azzal a kéréssel fordult hozzá, hogy egy Szűz Mária-szobrot szándékozik készíttetni és felállítani a településen, ahonnan 1956-ban távozott.

A plébános elmondta, hogy a szobor adományozója eredetileg egy templomot szeretett volna építeni, ám nem talált olyan társadalmi visszhangot az anyagiakat tekintve felvetése, hogy a több száz milliós beruházás megvalósulhasson, ezért az összegyűjtött pénzből ilyen formában kívánt hálát adni a Gondviselésnek. A falu központjától két és fél kilométerre lévő Vodica-Máriakert kegyhelyen állították fel a 10 méter 53 centiméter nagyságú alkotást, amit a Pécssett élő Rigó István szobrászművész két év alatt készített el.

A szentmise helyszínére érkező zarándokokat Feigl József polgármester is köszöntötte, aki felhívta a figyelmet arra, hogy a 2300 lakosú község címere is Mária mennybemenetelét ábrázolja, valamint a településen található két templomot, a szerb ortodox és a római katolikus templomot is Mária tiszteletére szentelték fel. A polgármester beszámolt arról, hogy az adományozó által létrehozott alapítvány tulajdonába került az a másfél hektáros terület, ahol a szobrot felállították. A szobor ápolását, s az ott kialakítandó park gondozását is az alapítvány végzi, de számítanak további adományozókra is.

A Kalocsa-Kecskeméti Metropolita Főegyházmegye valamennyi papja és az érseki tartomány egyházmegyéiből is érkező papok a plébánián várták az érkező főpásztort. Dr. Bábel Balázs kalocsai érsekkel együtt indulva a szoborhoz először egy családi ház előtt levő kis Máriaházat szentelt fel az érsek, majd találkozott a kis kápolna 85 éves gondozójával, aki könnyek között fogadta az érsek áldását. A település melletti kegyhelyre érve megáldotta a régi Mária szobor felújított helyét, majd közös rózsafüzér imádság után megáldotta a világ legnagyobb Mária szobrát, illetve az alkotás mellett felállított márvány keresztet. A miséző oltárt a szentmise keretében szentelte fel az érsek az oltár

Fotó: Kuris István László

mellett felállított festménnyel együtt, amely Szent István ország felajánlását ábrázolja, majd főegyházmegyéjét, a magyar Egyházat és a magyar nemzetet az itt élő nemzetiségekkel együtt felajánlotta a Magyarok Nagyasszonyának.

A Mária szobrot a település utolsó házától induló földúton lehet megközelíteni. A település pályáznia szeretne a szilárd burkolatú út megépítéséhez szükséges forrásokra is, mert az útépitéshez szükséges 30-40 millió forintot önerőből nem tudják előteremteni. Kuris István László

Szent István szobrának avatásán

A pilisszántói Csillagösvény hét alakja szakrális vezetője volt ennek a népnek. Ami azt jelenti, hogy Isteni küldetésudattal megáldott, és elhivatott vezetők voltak. Isten ostorának, az Isteni parancsok végrehajtójának tartják őket. Nyugat népei rettegve emlegették Atillát Isten ostoraként. Csakhogy a korbács üzenetéhez szokott nyugati uralkodók alattvalói nem tudták azt, amit nálunk minden egyszerű vidéki gazda tud. Az ostor nem büntet, megver, megaláz és megbosszul, mint a korbács, hanem jó útra irányít és összeteret! Szent István tekintélyének titkát talán itt lehetne keresni. Ebből a szempontból válnak érthetővé uralkodásának tettei!

Szent István intelmei fiának, ma is érvényes erkölcsi, és gyakorlati útmutatók, melyek szellemisége nem igazán barbár ősi gyökerekről valanak. Tanácsai az ország egységének fontosságára, fenntartásának módszerére tanítanak. Ezért tekintik ugyanúgy saját királyuknak Szent Istvánt a szlovákok, és más nemzetiségek, mint a magyarok. Hol van ma ilyen kaliberű vezető Kárpát-medencében, aki nem viszályt, hanem békét teremt a nemzetiségek között? Hol vagy István király?

István a bajor uralkodóházból vette feleségül Gizellát, hogy szövetségest keressen az idegen Európában. Szent István nagy terve, miszerint az ország irányítását fiára, Szent Imrre bízta – megíúsult. István körülnézett az országban és nem talált méltó utódot, akire nyugodt szívvel rábízhatható sérülékeny, újszülött országát. Ekkor hozta meg uralkodásának talán legszebb döntését. Ragaszkodását az ősökhez, és a megmaradás érdekében közeledést a kor kihívásaihoz, a legbölcsebbet tette. Már-már a halálos ágyán felajánlotta a Szent Koronát, és országunknak védelmét Égi Édesanyánknak, a Boldogasszo-

nyunknak oltalmába! Ettől kezdve Mária országa vagyunk, a Boldogasszony pedig legértékesebb nemzeti kincsünk. Sajátos, egyedi, nemzeti érték! István korában ugyanis a nyugati kereszténységben még nem ismerik

Boldogasszony fogalmát, mert hogy-hogy nem, csak a mi pogánynak mondott ősi hitünkben létezett. István már csak ebben a Boldogasszonyban bízott! Nemsokára Szent László hozta be a római kereszténységbe Boldogasszony misztériumát, amely aztán gyorsan népszerű lett a keresztényi világban. Ez is fényes bizonyíték arra, hogy nem szolgáltunk rá a nyugat által ránk erőltetett hitetlen pogány jelzőre!

Boldogasszony ma sem hagyott el minket, csak mi fordultunk el tőle. Mi, a magyar nép hagytuk el Őt, például azzal, hogy olyan vezetőket választottunk magunknak, akik aztán, mint a tükörképeink, ilyenformán általunk felhatalmazva, helyettünk, a mi nevünkben ócsárolhatják és pocskondiázhatják le Mária országát, és a Szent Koronát következmények nélkül. Talán vagyunk még néhányan ebben a kétségbeesítő erkölcsi pocsolgyában fuldokló országban, akik ragaszkodva hozzá, kérjük Boldogasszonyunkat, ne vegye le óvó kezét rólunk, és szeretett hazánkról. Mentse meg Mária országának népét! A Csillagösvény az a hely, ahová azok gyülekeznek, akik a Boldogasszonyhoz igyekeznek. Egy lehetőség a remény megmaradására. Ez a hely a világi gyűlölet helyett speciális szántói szeretetet kínál. Ez a hely szentistváni összetartozást hirdet, és nem tűr megosztottságot. Ne ide jöjjön, akinek ilyen szándéka van, ide azért jövünk könnyöregve, hogy égi Édesanyánk ne vegye le szeretetét népünkről!

Mert a Boldogasszony szeretete nélkül elpusztulunk! Szent István történelmi igazságát pedig éppen mi igazoljuk legjobban azzal, hogy még itt vagyunk a Kárpát-medencében és még élünk!

Szöveg és fotó: Szőnyi József
Pilisszántóért Egyesület
A szobor készítője: Smidt Róbert

Mária és Erzsébet
találkozási temploma

Mi különbözteti meg az általános zarándokutakat az Atya által vezetett utaktól?

Elsősorban azokat kellene megkérdezni, akik már több zarándokúton vettek részt, más-más lelkivezetővel. Jómagam mindig arra törekszem, hogy az általam vezetett zarándokút, bizonyos értelemben lelkigyakorlat is legyen. Ilyenkor lehetőség kínálkozik arra, hogy a szentmisék, imádságok és énekek mellett bizonyos kérdéseket is felvessünk, éppen a meglátogatott szent helyek, vagy a biblikus szövegek vonatkozásában. Kortársaink legtöbbször nincs tisztában a hit és a kegyelmi élet sajátos misztériumaival. Ezer nyi megválaszolatlan kérdést folytatnak el lelkük mélyén, megfosztva magukat a felismert igazságra kimondott ésszerű „igen” nyugalmától. A zarándokút ráhangolja testvéreinket az őszinte keresésre, és a lelki béke megteremtésére.

Honnan eredeztethető Atyának a Szentföld iránti szerete és vonzódása?

Már gyermekkoromban felébredt bennem a romantikus vágy Krisztus Urunk szülőföldjének megismerésére. Erre, annak idején, csak a Majsai Mór ferences atya által létesített hűvösvölgyi „Magyar Szentföld” szerény kiállítása nyújtott lehetőséget. Valahányszor anyai nagyszüleimmel elzarándokoltunk Máriaremetére, előzetesen be-betértünk az ígézetes, ígéretes Magyar Szentföldre. Később teológiai tanulmányaim ébresztették fel bennem a mélyebb érdeklődést a bibliai régészet iránt, amelyet az a remény is táplált, hogy a régi helyén előbb vagy utóbb felépül a harmincas évek végétől folyamatosan bővülő új ferences „Szentföldi Bazilika” amelyet az építészeti új korszakát megteremtő Molnár Farkas tervezett. A nagyméretű templom oldalkápolnái a szentföldi szent helyek méretarányos szentélyeit idézték volna. Az építkezést azonban a szerzetesrendek feloszlásával az ateista államhatalom leállította, és a félbe maradt épület helyiségeit a Fővárosi Levéltár részére kisajátította. A vágy azonban nem halt ki szívem mélyéről, csakhogy egyszer valóságosan is Jézus szülőföldjére léphessek. Néhány évtized múlva, egy ismerős izraelita házaspár

Szentföldi

Dr. Farkas Attila

Ez a film a közelmúltban készült Simon Segaliról, akinek gyermekkori neve: Székely

megajándékozott egy Jeruzsálemből hozott szív alakú kulcstartóval, amely az Úr arcát ábrázolta. Rádöbbsentem, nemcsak én vágyódóm a Szentföldre, de az Úr maga is vár rám. Kerek két évtizeddel ezelőtt, papi és világi hívek közösségében először találkozhattam Vele a Megváltás Földjén. Az idei zarándokút a 11. volt, melyek legtöbbjét én vezettem.

Több mint ötven zarándokútnak volt lelkivezetője, a Szentföldön tizenegyedik alkalommal járt. Hogyan lehetne összefoglalni ezt az utat? Jeruzsálemben már a szálláshelyünk is szerencsésen alakult – az Olajfák hegyén volt a szállodánk.

Szerencsésen az Olajfák-hegyi Hét Árkád szállodában sikerült jeruzsálemi szállást találnunk. Erről a helyről csodálatos panoráma tárul az óvárosra és a Jozafát völgyére. Az Úr maga is innen pillantotta meg a szent várost valahányszor felzarándokolt Jeruzsálembé. Virágvasárnapján itt siratta meg a dávidi örökség fővárosát, és megsiratta annak előrelátott pusztulását.

A Nemzetek Templomában a Getszemáni kert mellett áll, melynek szentélyében magyar címer található.

Agónia bazilikának nevezzük ezt a templomot, amely egy nagy sziklatömb fölé épült. Ezt a sziklát a hagyomány úgy tiszteli, mint az Úr Jézus szenvedésének, az Ő vérrrel verejtékezésének tanúját. A templom 1924-ben készült el, a belső terének díszítésében mi magyarok is részt vettünk. Muzsinszky Nagy Endre felsőzsolcai festőművész nyert megbízást arra, hogy elkészítse azt a három nagy mozaik képet, amely a főoltár mögött, és a hosszahajó apszis falain látható. Ezek az Úr Getszemáni kerti verejtékezését, Júdás csókját és a Mester elfogását ábrázolják. A mozaikon feltüntetett magyar címer büszkén hirdeti, hogy nekünk kitüntetett helyünk van a szenvedő Jézus közelében.

Getszemáni kert

Szentföldi idegenvezetőnk Székely László (Simon) így köszöntötte csoportunkat reggelente az autóbuszban: „Jó reggelt kívánok Árpád népének.” Elutazásunk előtti napokban volt az Uránia moziban az életéről szóló portré film bemutatója.

Székely László idegenvezető és Farkas Attila atya

Nemzetek temploma

Menybemenetel kápolnája

zarándoklat

művészettörténész el

László. Simon, zarándokcsoportjaink rendszeres idegenvezetője, aki nagyon szépen beszél

Mária kútja

Via Dolorosa

magyarul, jól ismeri az Új- és Ó Szövetséget. Most is azt kérte, hogy egyes evangéliumi szöveget ő olvashasson fel, így a Nyolc Boldogság hegyén és Péter Primátusának temploma mellett. Ezek számára is a zarándoklatokon való hívő részvétel élményét jelentik.

A Genezáreti tavon bárkán tettünk egy órás kirándulást. Attila atyát is meglepetés érte, amikor elindultunk: a tó közepén megállt a bárka, kikapcsolták a motort, és felhúzták a magyar zászlót.

Csodálatos élmény volt. Simon meglepetéssel ajándékozott meg minket, amikor a magyar trikolort ünnepélyesen felvonták a hajócska árbócára, és mi könnyes szemmel énekeltük el nemzeti imánkat, a Magyar Himnuszt. A bárkán jelképesen üres maradt egy szék, minden biztonnal az Úr Jézus számára, aki velünk együtt hajózott a Galileai tavon. A tóparti tájat úgy láthattuk, mint ahogy Ő láthatta egykor. A hegyek, a völgyek és a romvárosok mind-mind Krisztus Urunk korát idézték.

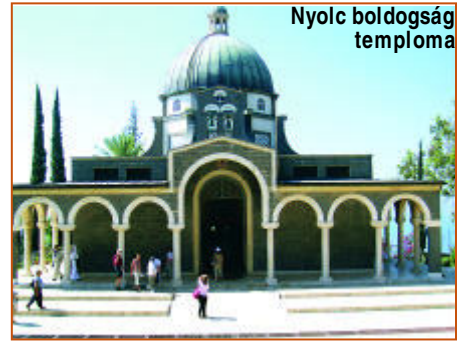
Egyik szentmisénket a Nyolc Boldogság hegyén mutattuk be.

Az Isteni Mester működése viszonylag kis területre korlátozódott, a tó partjának néhány négyzetkilométernyi területére. Ehhez tartozik Kafarnaum, ahol Szent Péter házában talált otthonra, Tabgha, ahol a kenyérszaporítás csodája történt és a Kinneret partján lévő kis kápolna, amely magába foglalja az Úr Asztalát, azt a sziklát, amelyen az Úr, feltámadása után, harmadik megjelenése alkalmával parázson sült halaccsal kínálta meg apostolait, és Szent Pétert jelölte ki az apostoli kollégium fejévé. A Nyolc Boldogság hegye az a hely, ahol valóban mindenki megízlelheti azt a boldogságot, amelyet Jézus közelsége jelent. Ott áll a Nyolc Boldogság temploma és a lankás domb parkjában kialakít

A születés helye, Betlehemben

tott „amfiteátrumban” mutathattuk be szentmisénket. Az illatos virágok és a nyúlánk pálmák között feloldódik az emberi szív szorongása, hogy átadja magát a kenyér és bor színében megjelenő feltámadott Üdvözítőnek.

Nyolc boldogság temploma

A csoport nagyobbik része Egyiptomba is átment. Éjszakai gyalogtúrára vállalkoztak, hogy megcsodálják a Napfelkeltét a Mózes-hegyen. Éjszaka fél kettőkor, éjszötétben indultunk el Mózés hegyére.

Kezünkben egy-egy zseblámpával kaptatunk a meredek sziklás ösvényen egyre magasabbra. Az utolsó útszakasz 720 természetes sziklalépcsőjével, valóban kemény próbatételt jelentett az egymást követő zarándok csoportok számára. Akik viszont erre vállalkoztak, azok felejthetetlen élményben részesültek: találkoztak a felkelő nap látványával, mint egykor Mózes találkozott az ő Istenével, Jahvéval.

Volt-e holtpont a tíz nap alatt?

A hatodik-hetedik nap mindig kritikus időpont, amikor a fáradtság és a türelmetlenség jelei mutatkoznak. Zarándokcsoportunk a megpróbáltatásoknak ezen fázisát is átvészelte: figyelemmel és figyelemmel.

Az idén hetven éve volt Budapesten a XXXIV. Eucharisztikus Világkongresszus. Hogyan köthető az évforduló zarándokutunkhoz?

1938-ban, az Eucharisztikus Világkongresszus évében hazánk Szent István halálának 900. évfordulóját is ünnepelte. „Aranyvonat” vitte szerte az országban Szent Királyunk áldott Jobb kezét, amit most itt, Bazilikánkban őrzünk. Szent István zarándokutakat jelölt ki a pogányságból megtért magyar nép számára, és azt Róma és Jeruzsálem felé irányította. Úgy illett, hogy az egykori kettős szentév 70. évfordulóján mi is megtegyük ezt a lépést Jézus szülőföldje felé.

Atya hamarosan betölti a 80. életévét. Hogyan bírja az egész napos megterheléseket? A Júdeai sivatagban lévő Maszadai erődítmény fennsíkján több mint 40 °C volt árnyékban. Míg a zarándokok ülnek az Atya által bemutatott szentmiséken, Ön akkor is áll.

Kétségtelen, nem csupán önerővel: az Úr áll mellettem, Ő támogat engem és mindazokat, akik Őt hűséggel keresik, és feléje tartanak egész életük földi zarándokútján. Zarándokutunk himnusza, J. S. Bach dallamával erre utal:

*Az Isten útja a biztos út,
Csak őrá bízom életem.
Szent ígéje a tiszta kút,
Mely táplál, éltet engem.
Én Istenem, én mindenem,
Tarts szent karodban engem,
A Jézus által. Ámen.*

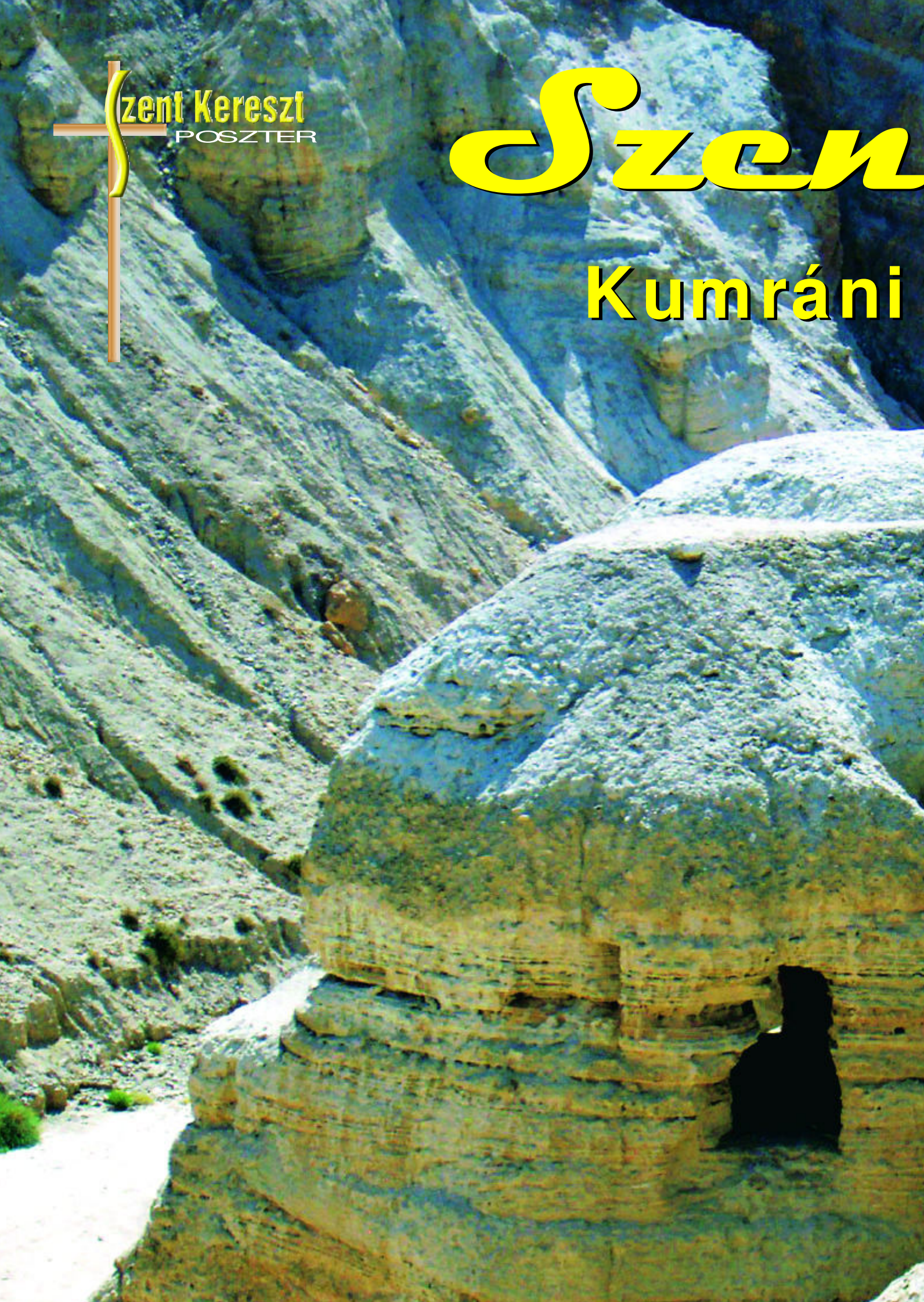
Szilágyi Ferenc

Szent Kereszt
POSZTER

Szen

Kumráni

Föld

barlangok

Történelmi hely ez: nem messze emelkednek Jerikó romjai, a szemközti Nebo-hegy csúcsáról pillantotta meg Mózes az Ígéret Földjét. A közelben hirdette igéit Keresztelő János, és Jézust is ezen a zordon vidéken kísértette meg a sátán. Itt kerültek elő 50 évvel ezelőtt a XX. század egyik legjelentősebb régészeti felfedezésének tartott holt-tengeri tekercsek, amelyek az Ótestamentum töredékeit – a közösségi életről és apokaliptikus háborúról szóló leírásokat – tartalmazza, és a kereszténység gyökereiről, valamint a zsidóság történelméről szolgálnak fontos információkkal.

Fotó: Szilágyi Ferenc

Molnár-C Pál Baráti Kör

„Az élet rövid, a művészet örök!”

Molnár-C Pál festőművészről elhangzó teljes gondolat így szól: „Festeni nekem érzelmi gyönyört jelent. S élnem csak addig érdemes, míg ezt tehetem. A be nem következõ 100 évre is lenne mit festenem. Csakhogy az élet rövid, a művészet örök.”

A hatvanas-hetvenes években Matzon Frigyes Gellért hegyi műtermében, minden hónap első csütörtökén találkoztak a művészek, köztük nagyapám is, elbeszélgettek a művészetről, és olyan közösséget alkottak, hogy nem konkurenciának tekintették egymást, ha-

Molnár-C Pál (1894–1981) festőművész, grafikus, egyházművész. Tanulmányokat folytatott: Budapesten (1915–1918), Genfben, Lausanne-ban (1918–1921) Párizsban (1922) Rómában (1928–1931). Európa és Amerika számos nagyvárosában volt rangos kiállítása. Budapesten templomok oltárait festette. Grafikai díjak mellett, alkotásaiért 28 aranyérmert kapott legjelentősebb: Párizsban az 1937 Expo, és Arany Kereszttel tüntette ki XII. Pius Pápa.

A műteremben ülünk, ahol a művész, 1931–1981 között ötven éven át, alkotta rendkívül változatos életművének nagy részét. Unokáját, a Molnár-C Pál Baráti Kör ügyvezetőjét, Csillag Pétert kérdezem az alakulásról.

Csillag Péter

nem segítő barátak. Molnár-C Pál halála után édesanyámat dr. Csillag Pálnét, Évát, is meghívták ebbe a társaságba, nagy tisztelettel tekintettek rá, annak ellenére, hogy nem volt művészettörténész, de odaadóan ápolta édesapja hagyatékát. Minden művész nagy kérdése, halála után mi lesz műveivel. Édesanyám úgy gondolta, nem lehet, hogy ezt a sok szépséget magának tartsa meg, szeretete volna minél több embernek megmutatni, így 1984-ben megnyitotta ezen a helyen a Molnár-C Pál Múzeumot. Matzon Frigyes halála után, édesanyám vált ennek a művészkörnek házigazdájává. Szalatnyay József festőművész tanácsára, 1986-ban, a művészkör jogilag is bejegyzett egyesületté vált. Molnár-C Pál festészete abban az időben más ítélet alá esett, az egész „római iskolát” retrográdnak tekintették. A társaság egyik feladatának tűzte ki az életmű feldolgozását és népszerűsítését. Másik célja, olyan művészek összefogása, akik a klasszikus gyökerekből élő, figurális művészetet vi-

szik tovább, humánus mondanivalóval, és magas szintű technikai képzettséggel. Festőkön kívül, más művészeti ágak is képviseltek a Baráti Körben. Az első nagyszabású kiállítást, 1989-ben, a Vigadó Galériában rendezték meg, az utolsó a múlt évben, a Bazilika altemplomában „Országunk titkos ereje” címmel bemutatott 100 év 100 művész alkotását. Rendkívül érdekes, több művészgenerációt felsorakoztató tárlat őrizte azok emlékét, akik előre mentek, és emellett a legfiatalabb főiskolások is kiállíthattak.

Mire készülnek, mik a terveik?

Felújítottuk a Múterem Múzeumot, azt szeretnénk, ha a kisterem egyik része mindig egyfajta keresztmetszetét adná Molnár-C Pál életművének, másik részén évente kétszer, változva bemutatnánk a gazdag életmű egy-egy témáját. Október 10-én az Olasz Kultúrintézet igazgatója nyitotta meg Itáliai témájú alkotásait. Tavasszal válogatott sportrajzaiból fogunk kiállítani. Különleges lehetőségünk adódott, a tavaly elhunyt Molnár-C Pál idősebbik lányának 99 éves férje, dr. Tavasz István és az ő egykori lakásából, ami egybe nyílik a múteremmel, létrehoztuk a „Tavasz termet” amelyben a négy évszakra megfelelően évente, négy kiállítást rendezünk. A művek, nemzeti

értékeket képviselő, családok által gondozott hagyatékokból fognak a falra kerülni. Személyes tárgyakkal, fotókkal és részervezett programokkal szeretnénk az alkotókat jobban megismertetni a ma emberével.

Mióta csinálja ezt a hagyományörző, nehéz és egyben szép munkát?

Egyedül nem lenne lehetséges ezt az örömteli feladatot végrehajtani. Édesanyám 1999-ben bekövetkezett haláláig gondját viselte az életműnek, feleségemmel belenőtünk, és mi vettük át a MCP kör vezetését is. Itt élünk nagyszüleink házában, és hat gyermekünk van, a legidősebb Péter 25 éves. Eszter 19 éves leányunk főállásban segít, de Rómába menne művészettörténetet tanulni. Feleségem most egy könyv összeállításán fáradozik, mely Molnár-C Pál egyházművészeti munkáit mutatja be. Karácsonyra szeretnénk, ha megjelenne. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem művészettörténet szakán tanító Bizzer István és néhány diákja közreműködik a kiállít

tás-sorozatban és kiadványok szerkesztésében. Szívesen dolgozunk együtt fiatalokkal, mert tanulási lehetőséget jelent mindkét generáció számára. Reményeink szerint olyan művészettel foglalkozó fiatalok nőhetnek fel, akik rajtuk keresztül megismerkedhetnek a nemzeti kincsékként őrzött hagyatékokkal. A művész oldaláról megközelítve a család mindig fontos, mert ha csak egy ember odaadón őrzi az életművet, meg van mentve. Bármilyen minőségű alkotás óriási veszélybe kerül, ha nincs, aki gondozza. Kiállítások és kiadványok is segítséget jelentenek. A hagyomány és család egybekapcsolódik, mert ahol van család, ott őrződik a hagyomány és a hagyomány össze tudja tartani a családot.

A globalizáció országunkra rátelepedett, a család és hagyomány ellen működik, ezért jól esett hallgatni Csillag Péter gondolatait és terveit. Örömmel tölt el az is, hogy a Baráti Kör néhány művészt, a Szent Kereszt magazin az elmúlt öt évben, bemutatta. Barna István, Barnáné Dobos Jolán, Bráda Tibor, Búza Barna, Kárpáti Tamás, Madarassy István, Pleidell János, Törley Mária munkásságát már megismerhették az olvasók.

Németh Andrea

Utcakeresztelő

„A kereszténység nem a dogmák, hanem a szeretet világa. Az élő, eleven, cselekvő szereteté.”

Ez volt Sztehlo Gábor életelve – és amíg hagyták, két embertelen és istentelen rendszerrel dacolva, meg is valósította. A XII. kerületben, a Budapest Hegyvidéki Önkormányzat szervezésében a valamikori, általa létrehozott Gaudiopolis, vagy Pax (most Vasvári Pál) Gyermekotthon kertjében tartott névadó ünnepségen Gáncs Péter püspök mondta az avatóbeszédet. Megemlékezett Sztehlo Gáborról Pokorny Zoltán polgármester is. Kovács Mária

Hordozható Mária-szobrok országos találkozója

Gyöngyösön, a XIV. századi ferences templom melletti szabadtéri oltárnál 2008. szeptember 27–28-án volt a Fájdalmas Szűzanya búcsúja, amelyhez már évek óta szervesen hozzátartozik a hordozható Mária-szobrok országos találkozója.

Többen megkérdezték, hogy mi mondanivalója van annak, hogy a fiatalok vállukra vesznek egy szobrot, és azzal képviselik a falujukat?

Ez az ünnep egy nagy-nagy családnak az összejövedele, ahova messzi vidékekről, mindenféle életkorú emberek elzarándokolnak, hogy egymással, Krisztussal, és az Égi Édesanyával találkozhassanak. Ahogy egy nagy családi ünnepre (pl. esküvőre) nem „munkás szerkőben” megy el az ember, hanem a ruhatárának legszebb öltözetét választja ki, úgy van ez a Krisztusban hívők nagy találkozásának eseményekor is: a fiatalok a legdíszesebb ruhába, a helyi népviseletbe öltöznek. Az a mozzanat, hogy egy Mária-szobrot visznek a vállukon, kifejezésre juttatja azt, hogy a szeretetünket mindenképpen (különösen a jeles alkalmakkor) láthatóvá is kell tenni. Nem elég, hogy valaki azt mondja, hogy szereti az édesanyját, de még arra sem veszi a fáradságot, hogy szüleinek aranylakodalmára elmenjen, mert „annyi más” feladata van.

Hasonló módon szereti a vallásos ember is láthatóvá tenni az Isten iránti szeretetét. Egy-egy település hordozható Mária-szobra arról tanúskodik, hogy Isten gondviselését, és Mária közbenjáró imáját a helyi közösség hogyan tapasztalta meg a történelme során. Ahogy más-más élmények őrződnek meg a gyerekekben is a szülők szeretetéről, úgy nagyon sok esetben egy-egy konkrét esemény áll a szobrok háttérében. Csak néhány települést említve:

A *csányi* templomot 1944-ben felrobantották. Ledőlt, és szinte semmivé lett a 44 méter magas torony, de a hordozható Mária-kép, amely a templomban a torony közelében volt, teljesen sértetlen maradt. Egy másik faluban, *Rimócon*, 1956-ban kegyetlenül meghurcoltak egy férfit. Fogadalomból vállalta, ha megmenekül ebből a bajból, készített egy Mária-szobrot. Így is történt, és egy évvel ké-

Buják

Dr. Ternyák Csaba egri érsek

Rimóc

Adács

Szihalom

Boldog

Kerepes

Gyöngyös

Rimóc

sőbb teljesítette is az ígérteit, és azóta folyamatosan (a legvallástalanabb időköt is beleértve) beszédes jelként veszik a váluakra a máriás lányok.

Gyöngyöstarjában 1918-ban, az I. világháború végén készítették a halott Krisztust karjaiban tartó Mária-szobrot. Az Istenszülő fájdalmas arcán felismerhető, hogy az a művész, aki a szobrot faragta, sok olyan anya szenvedő arcát látta, aki elveszítette gyermekét.

Erre az ünnepre az ország minden tájáról jöttek emberek, sőt még a határon túlról is. Zalától Erdélyig, Szegedtől a Felvidékig. A közös imádság, a közös ünneplés nagyon összefogja az embereket. Ezzel egy kicsit magyarságunk összetartozását, és értékes néphagyományainknak őrzését is tudjuk segíteni. Sok olyan település volt, ahonnan hosszú évtizedek megszakítása után elevenítették fel újra a hordozható Mária-szobrokkal való részvétel hagyományát.

Dr. Ternyák Csaba egri érsek atya, aki 10 évig volt a Vatikánban a Papi Kongregáció titkára, arról beszélt az ünnepi szentmise prédikációjában, hogy „Máriában, a mi Urunk, Jézus Krisztus édesanyját tiszteljük, aki világító példa számunkra a legkülönbélebb élethelyzetekben.” A mai ünnepen, mint Fájdalmas Anya áll előttünk, a szenvedő ember társaként. Vagyis a fájdalmat nem kerülni kell, hanem méltósággal elviselni, ahogy azt az ő példája is mutatja. A fájdalmat, ami próbára tesz minket, soha nem tudjuk teljesen kiiktatni az életünkéből. De mindez érlel, egyszerűbbé, alázatosabbá tesz minket. Ha a saját szenvedésünket Szűz Máriához mérjük, belátjuk, Isten soha nem hagy minket erőnkön felül szenvedni, hiszen nincs nagyobb fájdalom, mint amikor egy anya elveszíti egyetlen fiát.

Az ünnep célja volt az is, hogy meg-erősítsük a fiatalságban: érdemes búcsúkra járni, de még inkább kötelességünk a hétköznapiakban becsületes keresztény emberként élni. A máriás lányok – akik a hordozható Mária-szobrot viszik – kifejezik a házasságig megőrzött tisztaság értékét, hiszen ez a komoly kritériuma annak, hogy valaki vállalhassa ezt a szent szolgálatot!

P. Kárpáti Kázmér OFM
ferences szerzetes

„Iskolák a hazáért”

Aki 2008. szeptember 13-án Mátraverebély–Szentkút közelében járt,
nagyon szép élményben volt része

A katolikus általános és középiskolák tanulóival, tanáraival és gyermekeiket kísérő szülőikkel találkozhatott a nemzeti kegyhely felé vezető utakon. Az ország minden részéből érkezett isko-

lálk tanulóit szállító buszok több kilométerre parkoltak azért, hogy erre a szép ünnepélyre gyalogosan érkezzenek a résztvevők. Jó volt látni a szépen felsorakozott iskolájuk zászlóját vivő éneklő, jó kedvű diákokat. Nagyon jó ötlet volt erre a lelki feltöltődésre érkező diákokat zarándokként érkezett, hiszen így mélyeket tudtak szippantani az ősz csodálatos színeit bontogató Mátra kiváló levegőjéből.

Az iskolák 12 órától színes műsorral készültek erre a napra. Két színelőadással is készült a várpalotai Nepomuki Szent János Római Katolikus Általános Iskola. Nagyon jó népi táncos produkciókat is láthattunk, úgy a kisebbek, mint a felső tagozatosok előadásában. Szépen énekeltek az iskolát képviselő lányok. Az esztergomi Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium, Kollégium és Szakközépiskola fiú tanulóit nagyon jó volt hallgatni, karmesterük ügyesen a közönséget is bevonva a közös éneklésbe. Köszönet a felkészítő tanároknak, akik segítettek tanítványaikat és mindent elkövettek, hogy minél fejlethetlenebbé tegyék ezt a szép napot.

Délután 3 órakor Balás Béla püspök úr mutatott be szentmisét 23 paptársával. Homíliájában emlékeztetett,

hogy mivel a Szent Kereszt felmagasztalásának, valamint a Fájdalmas Szűzanya ünnepe is van, jó ötlet volt ezen a napon megtartani ezt a zarándoklatot. Felhívta a figyelmet arra, hogy a szenvedés mellett ott a feltá-

madás is. Prédikációjában egyaránt szólt az iskolásoknak és a felnőtteknek. Megemlékezett Jézus anyjáról

a nemzeti kegyhelyen. A Szűzanya biztosan segített, hogy ez a nap ilyen szépre sikeredett, hiszen ettől szebb időt kívánni sem lehetett volna. A szentmise alatt a nap sugarai reflektorszerűen világították meg az Úr asztalát és az azt körbevevő atyákat. A meghittséget emelte a ferences gimnázium kórusának énekei, valamint a nagy számú harangokat olyan szépen megszólaltató veszprémi Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanulóinak produkciója.

A szentmise végén Bajzák Eszter nővér a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet vezetője megköszönte a püspök úr, a szerzetes atyák, a szentmisén közreműködők áldozatos szolgálatát, valamint ajándékokat és emléklapokat adott át nekik. Hálát adunk az Úrnak és a Szűzanyának ezért a szép napért. Bizakodással nézhetünk a jövőbe, ha ilyen iskoláink, tanáraink vannak és ennyi jó kedvű tanuló készül a jövőre. Jó volt jelen lenni. Köszönet mindenkinek, aki bármilyen mértékben hozzájárult ennek a zarándoklatnak a megvalósulásához!

Gréczi László

Bûnbánó Szent Mária Magdolna plébániatemplom

Szószték és Mária Magdolna oltár

is található. Évezredek óta a démoni erők elhárítására szolgált ez a megoldás. Ha belépünk a templom kapuján, kis előcsarnokba jutunk. A falon életnagyságú fakereszt, melyen Krisztus arca rendkívüli hasonlóságot mutat a Torinói Lepellel. Szép kovácsoltvas ajtón keresztül az előtérbe jutunk. A főhajó a falakkal olyan mint egy ritka értékű palota. A barokk kor hangulata imponáló visszafogottsággal tárul elénk. A padok az 1748-as felújítás óta épen megmaradtak.

A főhajó bal oldalán, a szentélyzáró diadal-

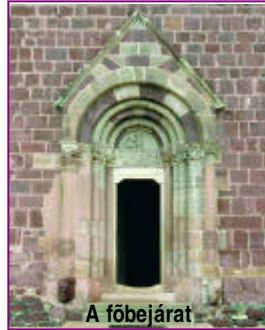
ívhez szószték csatlakozik. Oldalán a négy evangélista szobra, a vidéki parasztkorok jeles alkotása. Feljártának karfáját szépen aranyozott betét fedi. A szószték háttérében domborművön a kis Jézus látható a Jeruzsálemi templomban. A harangvető kupoláját Jézus a jó pásztor szobra, a párkány félköríve alatt pedig a templomot helyreállító Bíró Márton címere van. A szentély bal oldalán a templom egyik ékessége, a prépost stallum helyezkedik el. Két csavart oszlop, hátul szent Márton lovagi képével, amint egy koldussal megosztja köpenyét. A föltár is a

A Mária Magdolnáról elnevezett prépostságot a XIII. században a Kővágóörsi család alapította. Az „ékes” templomot 1180 körül építették lilavörös örsi kőből. A jelenlegi helyen korábban már állott egy kis egyhajós templom. Kváderkőből épített tornyát a mostani építmény is őrzi. A nyugati főhomlokzatnál nyílik a bejárat. Portálja bélétes: két oldalt szépen formált pillérek és oszlopok sorakoznak, a XIII. századból származó értékes faragvánnyal. A portálé fölött közepén egy főpapi alak látható, balján egy nyitott könyvet tartó női alak. A felette emelkedő félköríves rész féldombormű, amely közepén az ülő kis Jézust ábrázolja, baloldalon Szűz Mária. A déli oszlopfőn egy madár látható, amelynek farkába belemar egy kutya. Feltételezhetően titkos üzenet az adott korszak investitúra-harcáról.

A következő pillérek három férfialak felsőteste látható, egyiknek fején süveg, egy másikon pörgelalap. Az utolsó déli pillérsor egy oroszlántestet ábrázol, megcsonkított fővel. A többi rész töredezett. A portálé északi oldalán legkívül négy lábú állat van, utána egy emberi alak felső teste, a fej hiányzik. Aztán szakállas férfifej következik, és a pillérsoron egy hosszú állati alak, amely szájával beleharap egy vele összefonódott állatba. Az összes oszlop- és pillérfelvezetést akantusz levelek díszítik. A portálé csúcsos oromzata felett Herkules-csomók

Plébániatemplom

A főbejárat

Életfaszerű Iste Fia

A szószték

Szent Márton és a koldus préposti stallum

Fájdalmas Szűz szobra

Mária Magdolna térdeplő szobor

parasztkorok szívhez szóló báját sugározza. A finomság az őszinte hit megnyilatkozása ez, mértékadó számunkra. Az oltártest fölött négy oszlop tartja a díszített felépítményt. Az oltár főképe Bûnbánó Magdolnát ábrázolja. Felirata: „GRANDIA MALE MEA” (az én sok szenvedésem). A kép jobb sarkában a Batthyány család címere. A déli oldalhajó keleti záródásában Nepumiki Szent János oltára. Az északi oldalhajóban térdeplő Mária Magdolna szobra van. Az egyik legszebb barokk műkincsünk. A középső pilléren lévő kép Mária kis Jézussal. A keleti falzáródásban a Szentcsalád kép és Fájdalmas Szűz szobor kapott helyet. Az északi oratórium középső részén román stílusú ivnyílás töredéke maradt. A keleti zárófalnál Mária Magdolna képe látható. Ezúttal a festő neve is ismert: Hermann János volt az alkotó 1868-ban. Faragványok díszítik a templom orgonáját, ezek szintén a barokk kort idézik. Felsőörsi temploma azt a személyt teszi számunkra jelenvalóvá, akit a feltámadt Jézus elsőként tüntetett ki szeretetével. Ő láthatta először a szenvedésen túlemelkedett megváltót: az Úr egyszülött Fiát. Károli Gáspár különösen szép fordításban így adta vissza az eseményt: „Mikor pedig reggel, a hetnek első napján föltámadott vala, megjelenék először Mária Magdalénának, akiből hét ördögöt űzött vala ki. Ez elmenvén megjelenté azoknak akik vele valának és keseregnek és sírnak vala.” (Mk.16. 9-10.)

Hámori Attila

Fotó: Rochlitz Be-madett és Hámori Attila

Tyukász Tamás

Fóti Ökumenikus Általános Iskola és Gimnázium

Az iskola gyönyörű példája az ökumené megélésének

Ezt a cikket, amely egy egyedülálló iskolát mutat be, azzal a kettősséggel írhatom le,

hogy a Fóti Ökumenikus Általános Iskola és Gimnázium öregdiákja és egyben újságíró vagyok.

Mai világunkban kiemelten nagy jelentősége van az iskolai nevelésnek, és ez különösen így van, ha egy világnézetileg elkötelezett oktatási intézményről van szó. A Fóti Öku-

Ballagás 2008

igazgató úr kérdésemre elmondta, hogy ugyan elsőbbséget élvez a vallásos családból érkező gyermek, de az intézmény nyitott a nem vallásos családok gyermekei felé is, ha tiszteletben tartják a keresztény értékrendet, az iskola pedagógiai programjait, és nem tesznek ez ellen, nem hangoztatnak ellentétes nézeteket.

Tyukász Tamás továbbá megjegyezte, hogy sem beiratkozási, sem kötelezően előírt tandíj nincs. Az iskolát alapítványi befizetéssel, illetve a befizetett adó egy százalékával lehet segíteni. A gimnáziumi oktatást, amely 2000-

Tanárok

Felvidéki kirándulás 2008

menikus Általános Iskola és Gimnázium is egy ilyen világnézetileg elkötelezett oktatási intézmény. Hogy minek vannak elkötelezve az ott tanító tanárok és az ott tanuló diákok (legalábbis többségük), azt az iskola nevéből is kitalálhatjuk: a kereszt(y)én világszemléletnek.

Tyukász Tamás, a tanintézmény igazgatója elmondta, hogy iskoláját, mint minden más iskolát, arra a célra rendelték, hogy kritikusan és módszeresen átadja az általános műveltséget, felkészítsen az érettségi vizsgákra, a felsőfokú továbbtanulásra, és ezek által az emberi személy teljes kifejeződésén munkálkodik. Ez az iskola ezt a célt az evangéliumi elvek szerint igyekszik elérni.

Az a legnagyobb, hogy ezáltal az intézmény olyan, mint a tanárok és diákok második otthona. Az iskola pedagógusai annak tudatában végzik tevékenységüket, hogy személyiségükkel, példájukkal akkor is nevelnek, ha éppen nincs is szándékukban. Ahogy az igazgató úr fogalmazott, a gyermekeket nemcsak a tudásuk mennyisége, vagy képességeik szerint értékeli, hanem – hitvallásuk szerint – mivel az ember Isten egyszeri és megismételhetetlen teremtménye, ezért az iskolai felvételnél a legfőbb szempont, hogy a szülő és a diák elfogadja-e céljait, ökumenikus nevelési elveiket. Az iskola nem állami, és nem önkormányzati fenntartású, ezért nincs felvételi kötelezettsége, a beiratkozást felvételi eljárás előzi meg. Az

Biciklitúra 2008

Alsós kirándulás Visegrádra

ben indult – ugyancsak ezekkel tudják biztosítani. Az iskola ökumenikus kereszt(y)én szemléletéhez természetesen kapcsolódnak sajátosságok, hagyományok: naponta tanítás előtt és után a tanteremben az osztályok közösen imádkoznak, hétfőn reggel ún. „hétkezdi áhítatot” tartanak a város más-más templomaiban, amelyen a település lelkészei egész évre szóló témasorozat szerint prédikálnak. Ezen kívül minden évben kétszer megrendezésre kerül a „csendes nap”, amelyen nincs tanítás, hanem lelki programot szerveznek.

A Fóti Ökumenikus Általános Iskola és Gimnázium általános tantervé, gyermek- és emberközpontú nevelőintézménynek vallja magát, ahol az emberi értékek minél teljesebb kibontakoztatása a cél.

Az iskola gyönyörű példája az ökumené megélésének: egymás vallását és személyiségét tiszteletben tartva szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekuszenek, ugyanakkor a pedagógusok fontosnak tartják az iskolai életük és munkájuk minden területén a folyamatos fejlődést, ezért szakmai igényességgel végzik munkájukat. Isten áldását kérjük erre a munkára továbbra is!

Varga János

Prohászka Ottokár születésének 150. évfordulója alkalmából szülővárosában Nyitrán Mons. Viliam Judák nyitrai megyéspüspök meghívására mutatott be szentmisét Mons. Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök.

A nyitrai Vízitációs templomban a Nyitráról, Nagykérről és a környező falvakból érkezett magyar zarándokok, valamint a helyi szlovák hívek részvételével került sor az ünnepi szentmisére október 10-én. A szentmise elején a nyitrai megyéspüspök üdvözölte a székesfehérvári főpásztort, a nyitrai székeskáptalan tagjait, a megjelent papokat és híveket, Prohászka Ottokár tisztelőit.

Közös magyar-szlovák szentmise Nyitrán

A szentmise főcelebránsa Spányi püspök atya volt, aki latin nyelven végezte a liturgiát. Az igeliturgiában magyar és szlovák nyelvű olvasmányok és könyörgések hangzottak el. A nyitrai püspök ünnepi beszédében kiemelte Prohászka Ottokár ragaszkodását szülőföldjéhez, méltatta szociális elkötelezettségét, egyházhűségét. Vilmos püspök atya, aki az egyháztörténelem professzora is egyben, történeti kitekintésében kiemelte, hogy Prohászka Ottokár műveiben fellelhetők olyan gondolatok is, amelyekben már a II. Vatikáni Zsinat elképzelései körvonalazódnak az Egyház és a világ viszonyát illetően.

A szentmise végén a székesfehérvári püspök atya magyar nyelven szólt a megemlékezőkhöz és gondolatait a magyarul nem értők számára Farkas Zsolt garamkövesdi lelkiatya tolmácsolta.

A Pápai Himnusz elhangzása után a Prohászka-tisztelő tömeg átvonult a Szent Mihály templomhoz, ahol egykor a nemzet apostolát megkeresztelték. A két püspök atya koszorút helyezett el a templomban található Prohászka- emléktáblánál.

A nyitrai püspök meghívására a püspöki rezidenciára vonultak a meghívott vendégek, ahol a szeretetlakoma után megtekintették a püspökség épületét valamint az egyházmegyei múzeumot.

Vilmos és Antal püspök atyák annak a meggyőződésüknek adtak hangot, hogy tovább tudnak haladni azon a Prohászka Ottokár nevével fémjelzett úton, amely a két nemzetet nem elválasztja, hanem összeköti.

Pázmaneum

A szegények orvosára emlékeztek az Imakilenceden Felbáron

A IV. Felvidéki Imakilenced 8. állomására a csallóközi Felbár egyházközségében került sor, ahol a helyi plébánia és a Pázmaneum Társulás közösen tartotta megemlékezését Boldog Batthyány Lászlóról, aki szorosban kötődik a csallóközi magyar község történetéhez.

Az Imakilenced rózsafüzér-imádsággal kezdődött, amelyet az október 1-én felbári plébánossá kinevezett Jankó Gábor atya végzett, majd a szegények orvosának ereklyéje előtt imádkoztak a zarándokok, akik az Ipoly-menti Felsőtúrról, valamint a Felbár környéki falvakból és városokból érkeztek. A szentmise előtt Tibola Imre, a szombathelyi székesegyházi káptalan nagyprepostja ismertette meg a hívekkel Boldog Batthyány László életét, kiemelve a herceg családközpontúságát és vallásos lelkületét.

A szentmise elején Gábor atya köszöntötte a főcelebránst és 15 oltártestvérét, akik különböző egyházmegyékből érkeztek az Imakilencedre, hogy közösen imádkozzanak a hívekkel a keresztény magyarság lelki megújulásáért. Tibola atya szentbeszédében a szegények orvosának

tiszta lelkületét és rendíthetetlen hűségét állította példaképül a jelenlévők számára. A 29. évközi vasárnapon idén missziós vasárnapot ünnepelt az egyház, amelyről a főcelebráns is megemlékezett. Kifejtette, hogy ma Európa is missziós területté vált és idézte II. János Pál pápa gondolatait, aki újraevangelizációt hirdetett meg

Európa népei számára. XVI. Benedek pápa is körlevélben fordult a világ keresztényeihez, hogy újra felfigyeljenek az evangélium fontosságára és annak üzenetére. A szentmise végén a lelkiatyák és hívek közösen kivonultak a templom falán elhelyezett Batthyány- emléktáblához és az ima után megkoszorúzták a millenneumi évben felszentelt táblát.

Az Imakilenced befejező állomása november 23-án a Párkány melletti Helemba községben lesz, ahol Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök mutat majd be szentmisét Szent Imre tiszteletére.

Pázmaneum

A szélsőséges fanatizmusról és nacionalizmusról is szó volt a Regnum Marianum Akadémián

Szeptember 13-án az egyházgellei Lelkipásztori Központban tartotta az őszi időszak első előadásait a Mária Légió, az Egyházgellei Római Katolikus Plébánia és a Pázmáneum szervezésében 2007 februárjában indított, keresztény felnőttképzéssel foglalkozó akadémia.

Először Karaffa János felsőtúri lelkiatya a Biblia és a Korán kapcsolatáról, a kereszténység és iszlám tanításának közös és szétválasztó pontjairól, valamint a két világvallás fontosabb hittételeiről tartott előadást. A jelenlevők rövid betekintést nyerhettek Mohamed próféta korába és az iszlám világba, majd a muszlimok szent könyvének felosztásáról és Jézusnak a Koránban való szerepére utaló fejezetekről hallhattak információkat. Az előadó fontosnak tartotta, hogy szóljon a dzsihádról, annak valódi elveiről, a muszlim vallási vezetők többsége által is elítélt terrorizmusról és a fanatikus muszlimokról. Az összekötő kapcsok alapján kell közelítenünk a másik valláshoz, de ugyanakkor vigyáznunk kell arra, hogy a sajátunkból nem engedve ismerjük meg azokat – szögezte le az előadó.

A második előadásban Farkas Zsolt garamkövesdi plébános a XX. és XXI. század egyik aktuális problémájáról – a felvidéki magyarság által az utóbbi időkben a legmagasabb szlovák politikai körökből is megtapasztalt – szélsőséges nacionalizmusról és az egyháznak ezzel kapcsolatos szemléletéről szólt. Az előadó először is megmagyarázta a nacio-

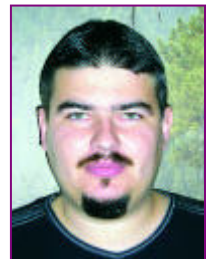
nalizmus szó jelentését és annak más-más történelmi korokban való megnyilvánulásait utalt. Mint mondta, már az Ószövetségben is létezett bizonyos értelemben fajelmélet, ahol a zsidók magukat hitték felsőbbrendűnek és a többi népet (gójokat) alacsonyabbrendűnek nézték. Szent Pál apostol leveleiben ezzel szemben több helyen is hangsúlyozza, hogy minden ember egyenlő és nem lehet különbséget tenni a különböző nemzetek tagjai között sem. A XX. században a nacionalizmus problémáját a náciizmus nagy mértékben befolyásolta, az egészséges nemzetszeretet fogalmát új töltettel látva el, amelyet azóta sokan negatív színben tüntetnek fel és bélyegeznek meg vele másokat is. Az egyház azonnal lépéseket fogantatosított és több megnyilatkozásban is elítélte a náciizmust és a kommunizmust, amelyeknek ideológiai pusztító hatást gyakoroltak a nemzetekre. A Vatikán fontosnak tartotta azt is, hogy az egyes népek saját nyelvükön kapják meg az enciklikákat (pl. Mit brennender Sorge), hogy ezáltal is jobban megértsék a veszélyre felhívó egyház szavát.

A különböző nemzetek közt végzendő missziós feladatokra kitérve az előadó elmondta, hogy minden

papnak kötelessége vállalni a más népek anyanyelven történő evangelizációját, akár Afrikában legyen, akár nálunk Szlovákiában.

Végezetül több olyan dokumentum bemutatására is sor került, ahol keresztény vagy iszlám vezetők elítélik a nacionalizmus, rasszizmus világunkban jelenlévő megnyilvánulásait. A hallgatóság végül diavetítőn keresztül megismerkedhetett a különböző szélsőséges mozgalmak által használt jelekkel és azok veszélyes tartalmával, amelyeket sokszor a hatóságok sem ismernek fel időben. Ezért is szükséges a fiatalok iskolában is történő felvilágosítása, az egyes fogalmaknak és azok tartalmának világos megismertetése.

A Regnum Marianum Akadémia előadássorozata folytatódik.

Pázmáneum/Karaffa Attila

A MATER SALVATORIS LEKIGYAKORLATOS HÁZ LEKIGYAKORLATAI 2008-BAN

2008. december 5-7. (péntek vacsorától-vasárnap ebédig) „Lépünk ki Betlehem nyüzsgéséből!” Adventi lelkigyakorlat minden korosztály részére – vezeti: Gáspár István atya

Mater Salvatoris Lelkigyakorlatosház és Konferenciaközpont

2100 Gödöllő-Máriabesnyő Kapucinusok tere 3.

Tel.: +36 28 420 176, Fax: +36 28 510 742

www.matersalvatoris.hu matersal@invitel.hu

Államosítás - magánosítás?

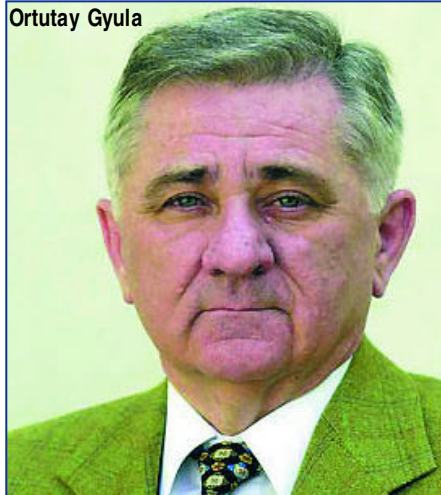
Hatvan éve vették el az egyházi iskolákat

A második világháború után a szovjet tankok segítségével győztes baloldal azt tanította, hogy az államosítás az egyedüli út az ország érdekében. Most, hatvan évvel később, nagyjából ugyanazok arról akarnak meggyőzni, hogy az általános jóléthez vezető út kizárólag a magánosításé. Mi, akiken fogott a kínai átok („élj érdekes időkben”), de még ép aggyal átéltük ezt a hatvan évet, nehéz helyzetben vagyunk. Sem az akkori elvekkkel és módszerekkel, sem a maiakkal nem tudunk egyetérteni.

A háború utáni újabb vészország egyik legsúlyosabb áldozatai az egyházak voltak. Sorsuk alakításában két személy felelősége emelkedik ki – pedig mindkettő egyházi háttérből indult. **Ortutay Gyula** katolikus családban született, a gimnáziumot a szegedi Piaristáknál végezte. Mai napig nehezen érthető, milyen úton jutott el ez a tehetséges, kétszeres Baumgarten-díjas néprajzos, aki már 38 évesen a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja volt, eléggé el nem ítéhető szerepének teljes átéléssel való eljátszásához. Az egyházi iskolák 1948-as államosítását mint Vallás- és Közoktatási Miniszter ő írta alá. De hogy nemcsak feladatot hajtott végre, bizonyítja, hogy még 1965-ben megjelent visszaemlékezésében is úgy látta, hogy ezt a „klerikális reakció egyre élesebb politikai állásfoglalása kényszerítette ki”. Tehát nem Rákosira, hanem magára az egyházra hárította a felelősséget. Súlyosbítja dicsőtelen szerepét a hírhedt pócspetri üggyel kapcsolatos hozzáállása. Számára is nyilvánvaló kellett legyen, hogy a halálos- és életfogytiglani ítéletek ártatlanok elleni koncepciók perben születtek, mégis azonnal levelet írt Mindszenty bíborosnak, őt téve felelőssé a „történekmért” (amik nem történtek). Hogyan jutott el idáig? Miért? Soha nem fogjuk megtudni?

Sajnos árulók mindig akadnak. Az evangélikus egyháznak megvoltak saját súlyos problémái. **Mihályfi Ernő**, Mihalovich Samu béri evangélikus esperes fia már fiatalon elszakadt családjától és állt át a baloldalra, de közben – sajnos – megmaradt egyházi feladatkörben. 1948 március 18-án, egy balassagyarmati püspöki iktatás után „megbeszélést” hirdetve közölte, hogy az „egyház életében gyökeres változásra van szükség. A vezető tisztségekből el kell távolítani az osztályidegen bárókat, dup-

Ortutay Gyula

Mihályfi Ernő

la nemeseket, földbirtokosokat, levitézlett közéleti személyeket, s helyüket a dolgozó társadalmi osztályokból kell betölteni”. Az egyház nem várhat anyagi támogatást, ha nem támogatja a kormány politikai rendszerét. Szegény Ordass Lajos püspök válaszában hiába próbálta magyarázni, hogy a szolgálati tisztségek betöltése a hívek szavazatai alapján az egyház-községek joga és feladata, nem az államé.

Ezek után az egyházi iskolák államosítása érdekében Ortutay és Mihályfi közreműködésével folyt a kérlelhetetlen harc. Mihályfi Ordass püspököt „Mindszentyt is túlszárnyaló” reakciónak titulálva, durva hangon több beszédében követelte, hogy a kormány felé hódoló nyilatkozatot tegyen. Elérte, hogy (Ordass kivéve) egyre többen inkább lemondtak tisztségükről, s ezzel az evangélikus egyház a kommunisták szabad prédájává vált.

1952-ben az államhatalom az ateista Mihályfi Ernőt „szerzett érdemei elismerésekép-

pen” az egyetemes felügyelői tisztségbe ültette. Ez a tisztség világi személyé, aki egy személyben az egész evangélikus egyházat képviseli. Addigra senki nem mert szembeszállni Rákosiékkal s így Mihályfi 20 éven át az evangélikus egyház sanyargatója lett. 1956-ban („Mert egy nép azt mondta: elég volt!”) családjával Ausztriába menekült, de 1958 őszén visszatért és újra átvette az országos felügyelői tisztelet. Ordass püspököt ismét eltávolította püspöki székeiből, majd közreműködött Káldy Zoltán törvénytelen püspökké választásában.

1972-ben halt meg. Végrendeleletében az egyházi temetést elutasította, így „kommunista temetés”-t kapott. (Kádár János joggal nevezte „párton kívüli bolsevik”-nek.)

Ami az iskolák államosításának utójátékát illeti, abban egy harmadik személy: *Dezséry László* püspök szerepe vált felejthetlenné. Ugyanis két budapesti evangélikus gimnáziumot az állam 1948-ban meghagyott az egyháznak: a Fasori fiúgimnáziumot és a Deák téri leánygimnáziumot. 1952-ben Dezséry önként felajánlotta őket az államnak. Ennek eredményeképpen a Nobel-díjasokat nevelő Fasori gimnázium megszűnt, a Deák téri gimnáziumot általános iskolává degradálták. Kiváló tanáraikat szétszórták, volt köztük, aki önként végleg elhagyta a pedagógus pályát, volt, aki megalázó irodai munkára kényszerült, hogy megéljen. „Az egyházi iskolák által képviselt értékek, hagyományok, az oktatásból kiszorított művelt tanárok négy évtizedes hiánya óriási szellemi és erkölcsi veszteséget okozott a nemzet életében.”

1987-ben hála egy oroszlánként küzdő ember: **Gyapay Gábor** konokul kitartó harcának és az őt támogató hazai és külföldi fasori öregdiákok segítségének, a Fasori gimnázium főnixként újjászületett hamvaiból. A rendszerváltással pedig megindult a Deák téri gimnázium is – elképesztő nehézségek közepette. Nem csoda. Éppen Deák Ferenc volt az, aki a kiegyezési tárgyalások folyamán mondta: *amiről önként mondunk le, azt nehezebb visszakapni, mint amit elvesznek.*

Források: *Magyar Nemzet*: Fáy Zoltán; *Evangélikus Élet*: Czenhe Miklós és Dr. Boleratzky Lóránd cikkei (és saját emlékek...)

Kovács Mária

Ikonrombolás története

Mi vezet rá valakit arra, hogy a gyönyörű szép fára festett vallásos képet, az ikonokat elégesse? Ez történt tömegesen a Bizánci birodalomban a VIII. században. Sok ősi ikon semmisült akkor meg, ami pótolhatatlan a művészettörténet és a hívek számára. Az ikonrombolás 726-ban kezdődött, III. Leó

bizánci császár rendeletére. (Szent Germanosz konstantinápolyi pátriárka megtagadta a császári rendelet aláírását, ezért száműzték és az ikonromboló Anasztasziosz pátriárkát ültették a helyére.) Valóságos utcai harcok kezdődtek, amelyet az ikonrombolók és ikontisztelők folytattak. Sokak életükkel fizettek amiért védelmezték az ikonokat. II. Szent Gergely pápa megerősítette az ikontiszteletet. III. Gergely pápa 731-ben a zsinaton az ikon megszenteltelenítőit eltiltotta az áldozástól, és kitagadta az egyházi közösségből. V. Konstantin bizánci császár erre ikonromboló zsinatot hívott össze. Ő pedig megtiltotta a túlságosan gyakori templomba járást (!) és a nőtlenséget is. (Az ikon védelmező Szent Germanosz patriarchát, Damaszkuszi Szent Jánost és Ciprusi Szent Györgyöt is kiközösítették a zsinaton.) A szerzeteseket zsákba varrva vízbe fojtották, az ikonfestők kezét elégették. A szerzetesek tömegestül menekültek Itáliába, Ciprusra, Szíriába, Palesztinába. Művészetük így Bizáncon kívülre került, külföldön is elterjedt. Zakariás római pápa, II. István, I. Pál, III. István és I. Hadrianus pápák a menekülő szerzetesekkel

festették ki a templomokat. IV. Leó bizánci császár után özvegye, Eiréné és kiskorú fia, Konstantin került a trónra. Eiréné rögtön visszaállította az ikontiszteletet. 787-ben zsinatot hívott össze Niceában. Tarasziosz konstantinápolyi pátriárka szokatlan

türelmességgel meghívta az ikonromboló eretnekeket is, hogy tanításukat kifejtsek. A zsinat kimondta az ikonok és az ereklyék tiszteletét. A béke 27 évig tartott az ikontisztelők és rombolók közt. V. Örmény Leó bizánci császár visszatér az ikonromboláshoz. I. Szent Niképorosz patriarchával (810–815) kezdett tárgyalásokat arról, hogy az ikontiszteletet tiltsa be. Mivel erre nem volt hajlandó a pátriárka, száműzték, és helyére az ikonromboló V. Theodosz (815–821) neveztek ki. Theodóra bizánci császárné uralkodása alatt véglegesen visszaállt az ikontisztelet. Konstantinápolyban 842-ben, Szent Methodiosz patriarcha idején gyűlt össze a zsinat. Ez megerősítette az ikontisztelet dogmáját. A nyugat római birodalomban a bizánci szentek és ereklyék tiszteletét váltotta ki az ikonrombolás. A VII. egyetemes zsinaton felmerült az a kérdés, hogy pontosan miként kell az ikonokat tisztelni. A vélemények eltérőek voltak. Az ikontisztelet dogmája így hangzott: „Mindenfajta újítástól mentesen őrizzük a számunkra megszabott írott és íratlan egyházi hagyományokat. Ezek közé tartozik a festett képi ábrázolás, amely megfelel az

evangéliumok által hirdetett történetnek... a drága és életet adó kereszt ábrázolásához hasonlóan a drága és szent képmásokat is – akár festve, akár mozaikból... legyenek ezek akár a mi Urunk és Istenünk és Megváltónk, Jézus Krisztus képmásai, akár Nagyasszonyunké, Istennek Szentséges Szülőjéé, (vagy pedig a tiszteletreméltó angyalok, vagy az összes szentek és szentéletű emberek képmásai) ... csókkal és tiszteletteljes hódolattal illetjük e képeket, nem pedig ... imádságban részesítjük őket, amely egyedül csak az isteni természetet illeti meg... éppúgy, mint a drága és életet adó kereszt ábrázolását, a szent evangéliumot és egyéb szent tárgyakat, úgy ezeket is tömjénezéssel és gyertyák gyújtásával tiszteljük meg...” Tehát a zsinat rögzítette, hogy az ikont tiszteletteljes hódolattal kell illetni, és nem egyedül Istent megillető imádságban. Tisztelni kell, mint a keresztet és az evangéliumot. A zsinat Nagy Szent Vazul idézve kimondja, hogy „...aki hódol az ikon előtt, az az ikonon ábrázolt hüposztaszisz előtt hódol.” Az ikon tehát közvetít az ábrázolt személyek és az imádkozók között, akik a kegyelem által kerülnek egymással kapcsolatba. Az ikon egyik eszköze Isten megismerésének, s a Vele való érintkezés egyik útja, hitvallás. Az ikonrombolók az ikonok hiányának ellensúlyozására az ikontiszteleteken nagyobb teret adtak a prédikációnak, a vallásos költészetnek és különféle zenéket vezettek be.

Papp Nóra

Keresztes hadjáratok

A keresztes hadjáratokat a mindenkor i pápa azért hirdette meg, hogy a vallásos zarándokok a Szentföldön nyugodtan, a törököktől zavartalanul kereshessék fel azokat a helyszíneket, ahol Jézus Krisztus életében megfordult. E nemes cél zászlaja alá azonban sok olyan francia és német lovag sorakozott fel, akik a szentföldi utat pénzszerzési lehetőségnek tekintették elsősorban, vagy nemesi cím elnyerésére áhítottak. A „kóbor lovagoknak” az álma, hogy letelepednek a jeruzsálemi latin királyságban, amit alapítani szándékoztak az esetek többségében hiú ábrándnak bizonyult. A hadjáratokra nehezen gyűlt össze a pénz és a kellő felszerelés. Az élelmiszertartalékok már út közben kifogytak, nem volt biztosítva a seregek felvonulási útja, szállása stb. Betegségek, járványok tizedelték a katonákat. Sokan a Palesztinába induló hajóikig sem jutottak el (mint Árpád házi Szent Erzsébet

férje sem, Thüningiai Lajos). A vállalkozás egyedüli nyertesei, mondhatnánk cinikusán, a „szerecsen” rabszolgák kereskedők voltak! Az első két keresztes hadjárat útja a Szentföldre, Nagy-Magyarországon át vezetett. A katonák megvadult hordaként viselkedtek, és nem mint az igaz ügyet oltalmazó kegyes lovagként. A magyar királyoknak szabályszerűen háborút kellett vívniuk ellenük, hogy végre hagyják el az országot! A harmadik hadjárat, amelyet Barba-rossa Frigyes német császár vezetett, magyar csapatok is csatlakoztak. Béla király a lovagokat ellátta élelemmel, vadászatokkal és lovagi tornákat rendezett számukra. Nándorfehérvárig kísérté a kereszteseket. Amikor IV. Henrik újabb, negyedik hadjáratra készült, Béla bejelentette 1196-ban, hogy személyesen fogja a magyar sereget vezetni. Halála miatt ígését nem tudta beváltani, fiát, II. Endrét bízta meg vele. 1202-ben Zára magyar várost Dalmáciában elfoglalták a keresztes hadak és átadták ezt a magyar területet

Velencének(!), ezért Imre magyar király megváltoztatta elhatározását és nem támogatta tovább a keresztes hadjáratot, bár a pápa rendeletében később visszaadta a várost a magyaroknak. 1217-ben, II. Endre vezetésével, nagy magyar sereg indult a Szentföldre, ez volt az ötödik hadjárat. A Tábor-hegyen egy sikertelen ostrom után, egy muszlim erőd ellen, néhány hónap múlva hazaindultak a magyarok. A pápa hiába tiltakozott, II. Endrét jobban érdekelte a Halicsi helyzet, s azt akarta inkább rendezni. Útban hazafelé elintézte még gyermekei házasságát, s néhány szent ereklyével felszerelve haza érkezett. A krónikák ezután Jeruzsálemi Endreként emlékeztek meg róla. A keresztes hadjáratok végső célja Krisztus keresztjének visszaszerzése a törököktől, sajnálatos módon nem teljesült. Néhány 100 év múlva, a letelepedett keresztények, és templomos lovagok is kénytelenek voltak elhagyni Palesztinát.

Papp Nóra

Az első Kálvin jubileum, az MRETZS szervezésében

A világon először a Fejér megyei Csákváron ünnepelték a nagy reformátor, Kálvin János születésének 500. évfordulóját, október 11 és 14 között. A négy napos rendezvényen elméleti ének képzésben részesültek a jelen lévők, majd kórustalálkozót tartottak, és kiállítást nyitottak meg Kálvin János munkásságáról, életéről. Az ünnepség központi rendezvénye október 12-én, vasárnap volt, amikor istentisztelet keretében Balog Zoltán, az Országgyű-

Vendégek Noyonból, Kálvin szülővárosából

Különösen szép momentuma volt az ünnepségnek, amikor az egyházközségért áldozatot vállalt személyeket Kálvin plakettel köszöntötte a gyülekezet elnöksége. A franciakon kívül megtisztelték az istentiszteletet a határon túli kálvinista testvérgyülekezetek, mégpedig Felvidékről, Kárpátaljáról, Erdélyből és Horvátországból. A testvérgyülekezetek nevét márványtáblán örökítették meg a templomban, amelyet a jelenlévő határon túli lelkészek megáldottak.

Kis Csongor, az MRE Számvizsgáló Bizottságának elnöke előadását tartja

lés Emberi jogi, kisebbségi, civil-, és vallásügyi bizottságának elnöke Kálvin teológiájában található polgári értékekről szólt. Tőkéczi László, egyetemi tanár Kálvin és a politika kapcsolatát tárta fel előadásában. Kis Csongor, a Református Zsinat Számvizsgáló Bizottságának elnöke Kálvin és az egyházi pénzügyek kérdé-

Az ünnepség résztvevőinek egy csoportja

körét vizsgálta, mely a jelen gazdasági helyzetben különös érdeklődésre tartott számot.

Az ünnepséget megtisztelték Kálvin szülővárosának, Noyonnak, valamint Párizs magyar reformátusainak küldöttei, és együttműködési megállapodást írtak alá a nagyközséggel, illetve a református gyülekezettel.

A CSÁKVÁRI EGYHÁZKÖZSÉG TESTVÉRGYÜLEKEZETEI

2008

HEGYKÖZÚJLAK
KOPÁCS
NAGYDOBRONY
NAGYVÁRAD – ŐSI
SZEPSI

Márványtábla örökíti meg a határontúli testvérgyülekezeti kapcsolatokat

Kálvin születési jubileuma október 14-én, kedden zárult, amikor többek között Kálvin diakóniai tanítása alapján a református egyházközség által fenntartott Idősek Otthonában előadások hangzottak el meghívott előadók által.

dr. Kis Boáz
Fotók: Téglás Imre

Kitűnően sikerült a csákvári református gyülekezet által a közelmúltban szervezett horvátországi kirándulás, melyen közel negyvenen vettek részt. A kirándulók nagy öröme, az Eszék környéki történelmi helyeket látogatták meg, melyek közül kiemelkedik Hercegszöllős, ahol 450 évvel ezelőtt fogadták el a Hercegszöllősi Kánonokat, mely a Magyar Református Egyház számára döntő meghatározással bírt, a kálvinista hit megszilárdulása tekintetében. Nagy szeretettel fogadták a látogatókat a vendéglátók, felelevenítet-

Látogatás Délvidéken

ték a többszöri találkozás élményeit. A záró, ünnepi istentiszteleten Nagy Lenke hirdette Istennek az Igéjét, s a jelenlévők ének-szolgálata, továbbá Turbucz Olivérné bizonysgátétele tette még színesebbé ezt az alkalmat. Mindezért hálás köszönet Kopácsi Kettős János szuperintendens úrnak, aki évek óta munkálkodik a két gyülekezet kapcsolatának erősítésén. Ezt a kapcsolatot most már márványtábla örökíti meg, a csákvári református templomban.

dr. Kis Boáz

Tanévnyitó a sárospataki teológián

Ez év szeptemberében kezdte meg 478. tanévét, a sárospataki teológia. Az ünnepi közgyűlésen Börzsönyi József professzor hirdette Isten Igéjét, az Ézsaiás könyvéből vett bibliai rész alapján. Arra hívta fel az ünneplők figyelmét, hogy amikor küzdünk, nem vagyunk egyedül, Isten velünk van, hiszen a legnehezebb időkben is ott volt szent Fiával, az Úr Jézus Krisztussal.

Az ünnepi közgyűlést köszöntötte Dienes Dénes professzor, aki a Kollégium ószövetségi vezérigéje alapján mondta el gondolatait. Ezt követően Kádár Ferenc rektor nyitotta meg a

tanévet, arra biztatta a teológusokat, hogy minél nagyobb reménységgel végezzék tanulmányai-

kat és másokat is biztassanak arra, hogy válasszák ezt a szép és áldozatot követelő hivatást. Szólt arról, hogy a népfőiskola segítségével és részvételével megkezdődött a presbiterképzés.

A rektor elsőként köszöntötte a 90 éves Berényi Józsefet, aki a rendszerváltás utáni teológiai oktatás első lelkigondozója volt, majd gyémánt diplomát adott át, az 1948-ban végzett Csörsz Győző atyánkfiának. A Teológia tiszteletbeli tanárrá fogadta Papp Kálmánt, aki Dél-Afrikában szolgált. Az ünnepség Ábrám Tibor egyházkerületi főgondnok gondolataival zárult.

dr. Kis Boáz

Fotó: Rácsok András

Tizenkilencedik alkalommal tartotta Kárpát-medencei népfőiskolai konferenciáját a Magyar Népfőiskolai Collegium. Ennek színhelye ismét Balatonszárszó volt, az elmúlt nyáron is. A konferencia főtémája a szolgálat volt, mégpedig a Józsué 24:15 alapján.

Nyitó áhítatában Ft. Csúry István püspök helyettes Isten Szentlelkének erejét hangsúlyozta erőforrásként, melyre nagy szüksége van a mai kor emberének. Nagy sikert aratott Tóth Tibor fűvös együttesének a szolgálata, amely első alkalommal adott koncertet a népfőiskola számára. A szolgálattevők között a sportolót és a professzort, az újságíró és az irodalomtörténészt egyaránt hallhattuk. Nagy figyelem kísérte Morvai Krisztina előadását az emberi szabad-

Népfőiskolai konferencia Balatonszárszón

ságjogokról, valamint a sárospataki teológia két hallgatójának, Bodnár Zsoltnak és Simon Norbertnek a bizonyágtételét. Múltbeli értéke-

inkre Tisza András a rovásíráson keresztül mutatott rá, míg kulturális életünk kiemelkedő személyiségei, Pitti Katalin, Budai Ilona, Sebestyén István, Szabó András szolgáltak. Immár ötödik alkalommal, esténként Gondos Béla művészettörténeti előadásai zárták a napot.

Reggelente Biblia-körökben épülhettünk lelkileg, míg a konferencia záró istentiszteletén Ft. Szabó Sándor püspök, az MRETZS üv. elnöke szolgált, míg az úrvacsorai ágendát Ft. Erdélyi Géza püspök, az MRETZS lelkeszi elnöke végezte.

dr. Kis Boáz

Konfirmációi megemlékezés

Szép szokás a szuhogyi református gyülekezetben, hogy a lelkipásztor megáldja a jubiláló konfirmandusokat. Ez a megáldás valóban új erőt ad azon az úton, amelyen Isten felé halad az ember.

Ez év október 19-én Szabó Péter szuhogyi lelkipásztor a 73. Zsoltár 26. versével áldotta meg a 60 éve konfirmált Nagy Lajost, aki több évtizede presbitere is a gyülekezetnek. Felvételünk a megáldáskor készült.

dr. Kis Boáz
Fotó: Tóth György

Az MRE jelöltjei az általános tisztújításra

A Magyarországi Református Egyház Alkotmánya szerint hat évenként általános tisztújításra kerül sor, püspöki, egyházkerületi főgondnok, lelkeszi és világi főjegyzői tisztségek betöltésénél, továbbá más, fontos tisztségek esetében is. Szeptember 30-ig, a törvény előírásai szerint kellett a jelölteket megnevezni, melynek során egyházkerületenként az alábbi személyekre esett a jelölés:

Dunemelléki Egyházkerület

püspöki tisztre: Fónagy Miklós,

dr. Szabó István

főgondnoki tisztre: dr. Magai István,

dr. Tökéczki László

lelkeszi főjegyzői tisztre: dr. Balla Péter,

Peterdi Dániel

világi főjegyzői tisztre: Kis Csongor,

Veres Sándor

Dunántúli Egyházkerület

püspöki tisztre: Bellai Zoltán, Steinbach József

főgondnoki tisztre: dr. Gombos Sándor,

dr. Huszár Pál

lelkeszi főjegyzői tisztre: Ferenczy Sándor,

Köntös László

világi főjegyzői tisztre: dr. Baráth István,

dr. Pataky László

Tiszáninneri Egyházkerület

püspöki tisztre: Csomós József, Gazda István

főgondnoki tisztre: Ábrám Tibor, dr. Derda István

lelkeszi főjegyzői tisztre: dr. Kádár Zsolt,

Szűcs Endre, dr. Varga István

világi főjegyzői tisztre: dr. Erdei Pál,

dr. Molnár Pál

Tiszántúli Egyházkerület

püspöki tisztre:

dr. Bölcskei Gusztáv

főgondnoki tisztre:

dr. Imre Sándor

lelkeszi főjegyzői tisztre:

Derencsenyi István,

Sipos Kund ötöny

világi főjegyzői tisztre:

dr. Arday András

dr. Kis Boáz

Magyaros ruha

Barna Károly az édesapa

Barna Zoltán úriszabó és népművész

volt, vagy egy néma tiltakozás eszköze.

Mostanában feléledtek a különböző vitézi és lovagi rendek, ahol rendszerint díszmagyarban jelennek a meg tagok a rendezvényeken. És a bálokról se felejtszünk el, amelyeken szintén divat lett a magyaros ruha.

Igen, mert a hagyományt akarják ápolni, nemcsak táncban és dalban, hanem az öltözetben is.

Honnan a tudás és ismeretanyag a magyaros ruhákról? Milyen forrásból vették a mintákat, az ötleteket, hogy hogyan néztek ki a dísz-

Mikor jöttek Budapestre?

Édesapám 2004-ben, én meg 2006 elején jöttem. Sajnos, 2006-ban édesapám elhunyt, így most már egyedül folytatom a mesterséget.

magyar ruhák.

Nagyapám a Nagyvárad Színház jelmeztervezője volt, és rendszeresen gyűjtötte a régi ruházati szaklapokat, amelyek még a mai napig is megvannak, az 1938 és 1944 közötti időszakot öleli fel.

Egy magyaros ruha elkészítése több technikai tudást igényel, főleg a díszítőelemek miatt, mert ebben nemcsak gépi, hanem kézi munka is van, ha jól tudom.

Mindenképpen, mert a ruhapróbák után már rákerül a díszítés, és az utólagos alakítás már korlátozott mértékben lehetséges. És különösen a díszítés az, ami nem megszokott egy klasszikus szabó részéről, az aranszűjtás, a zsinórozás és a

Barna Zoltán, úri szabóval beszélgetek a magyaros ruhákról, amelyeknek reneszánszát éljük. Előljáróban kérem mondja el honnan indult ez a szép pálya.

Nagyváradon születtem 1967-ben. Nálunk a szabómesterség családi hagyomány, mert a nagyapám és apám is ezt a szakmát űzték.

A kollekciónál úgy látom csak díszmagyar ruhákat készítek.

Igen, de én inkább úgy mondom, hogy magyaros öltözetek, mert magyaros jelleget hordoznak.

Manapság ezek a ruhák reneszánszukat élik. Mi lehet ennek az oka?

Biztos számtalan oka van, de bizonyos korokban az összetartozás jelképe

ák reneszánsza

paszomány elkészítése nagy odafigyelést igényel. A legértékesebb része a ruhának a paszomány. Vannak kialakított modellek, de egyéni elképzeléseket is meglehet valósítani, mint hajdanán, mert a korabeli leírásokból tudni lehet, hogy bementek a főurak, a grófok, a miniszterek a szabóhoz és közösen megbeszélték, hogyan is nézzen ki a ruha. Ez a későbbiekben is elterjedt szokás volt. Így alakultak ki a különböző stílusjegyek. Két személy közötti megállapodás eredményeként születtek meg.

Népi motívumokat is fellelni a ruhákon.

Részben igen, mert a népi hagyomány egyes elemeit is felhasználták, de mégis teljesen más. Külön kell választani a népi, polgári és úri viseletet, viszont együtt adják ki a magyar öltözködési kultúra egészét.

Ezeker szerint van egy népi meg egy úri viselet.

Egyértelmű, de az úri viseletre is hatással volt, illetve ihletet adhatott forrásként a népi díszítő elemek gazdag tárháza.

Elmondható, hogy régebben sokkal érdekesebben, gazdagabban öltöztek mint a mai emberek?

Gazdagabban és igényesebben.

Azért valljuk be őszintén, hogy ezeket a gyönyörű ruhákat csak egy gazdagabb réteg tudja megengedni magának. A szegény ember a kínai piacra megy ruhát venni.

A egyéni megrendelésre készülő ruhára nem mondom, hogy olcsó, de hál' Istennek beszerezhetünk mindet, szóval az ember pénztárcája szabja meg, hogy milyen lesz a ruha. Egy klasszikus Bocskai öltönyt ki lehet hozni annyiból, mint egy hagyományos öltönyt. Persze vannak olyan különleges zsinórok és paszományok, amelyeket ha én nem tudok elkészíteni, akkor Tóth János gombkötőtő és paszománykészítő mestertől rendelem meg.

Barna Zoltánné, Kati női díszmagyarban

Nagyon szép dolog, hogy népművészeink ápolják a hagyományt, mint Ön is, mert ha nem tenné akkor az úriszabó mesterség is eltűnne mint már megannyi magyar érték. Kívánom, hogy még nagyon sok szép magyar ruhát készítsen.

Kuruczleky Ilona

Barna Zoltán úriszabó munkáit megrendelhetik: 1052 Budapest, Vitkovics Mihály u. 12.

*Elérhetőség: 06-1-266-9410
mob: 06-30-258-6600*

*Honlap: <http://www.magyarosruha.hu>
E-mail: zolibarna@freemail.hu*

Fecske Orsolya festőművész

Fecske Orsolya 1973-ban született a Komárom megyei Szönyben. Gyermekéveit Lábatlanon töltötte, majd szüleivel Budapestre költözött. Itt fejezte

be az általános iskolát, és itt érettségizett, majd 1992-től a Szombathelyi Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola növendéke lett, ahol 1996-ban kapott rajztanári diplomát. Ugyanebben az évben, állami ösztöndíjasként felvételizett a Római Képzőművészeti Akadémia (Accademia di Belle Arti di Roma) festő szakára, ahol 2000-ben végzett. Kedves mesterei Vecsési Sándor és Bazsonyi Arany, valamint Patay László, akinek egyik segédjeként alkalmat nyílt betekinteni a falfestészet rejtelmeibe, mellyel aztán életre szóló barátságot kötött. Első önálló megbízatását, amely az alsógödi Szent István templom oltárfalának megfestésére szólt, 1997-ben kapta. 2003-tól a Szociális Testvérek Társaságának tagja. Jelenleg Budapesten él és dolgozik, főként a murális festészet (szekko és ólomüveg festészet) területén, de rendszeresen jelennek meg grafikai munkái is.

Fecske Orsolyát szeretném bemutatni olvasóinknak. Úgy érzem, hogy legjobban ez úgy sikerül, ha legutolsó kiállításának vendégkönyvébe lapozva szemezgetek a látogatók írásából. Azt hiszem, hogy a látogatókra tett hatást hűen tükrözik a fiatal, de nagyon tehetséges művész alkotásaira való reagálások.

Íme egy vélemény. II. János Pál pápa kérte az egyházművészeket: „Legyen szent, legyen igazi művészet, legyen egyetemes! Örömmel tapasztaltam, hogy ezt művészetteddel megvalósítod. Nagy szüksége van a magyar egyházművészetnek ilyen tehetséges, tisztalelkű, mélyen hívő emberekre.” Más vélemények: „Az üvegablak-

Encsi templom oltárképe

Pünkösöd

Keresztút

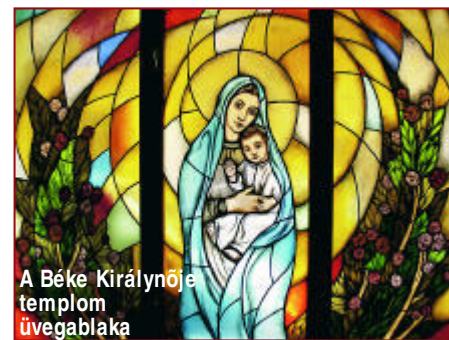
Legyen

kai nagyon tetszettek. Elmélyültségük a hitből táplálkozik, ezért hitelesek. Kifejezőek, esztétikailag harmonikus élményt sugároznak.”

„Az üvegablakok fenséges szépsége, az illusztrációk

bájos kedvessége megragadott bennünket. Mindegyikről – a tehetség mellett – a szeretet sugárzik.” Valaki így fogalmazott: „A szépség megfogható, itt látom az Ön képein. Talán ezek azok, amelyek átmentik ezt a világot, s szebbé teszik az életünket. Áldja meg az Isten!” – A következő beírás egy mondatban foglalja össze mondanóját, igazán szellemes: „... egy FECSKE

A Béke Királynője templom üvegablaka

mégis csinál tavaszt?” Egy másik vélemény: „A legbátrabbnak, legizgalmasabbnak a keresztút képeit és a kisebb grafikáit érzem.”

A művészno nagyszerű alkotásait többször is megnéztem. A legjobban a Pünkösöd, a Legyen és a keresztút azon képe tetszett, amikor Veronika kendőjét nyújtja Jézusnak (nagyon dinamikus, kifejező alkotás, nagy valószínűséggel így történhetett a keresztúton).” Sok látogatót arra inspirált a kiállítás, hogy felkeresse azokat a helyeket, ahol megtalálhatók az alkotások. Segítségül leírjuk ezen helyeket:

Szent István templom, Alsógöd; Szent Anna templom, Encs; Szent István templom, Tatabánya; Béke királynője templom, Budapest; Jézus Szíve templom, Felsőgöd; a Stella üdülő, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Irodaházának Szent Gellért kápolnája, a Magyar Katolikus Rádió kápolnája; Gerenday Községi Ház, Lábatlan. Határainkon túl: Tor de' Specchi Monostor, Róma; Casa Generale dell' Ordine dei Chierici Regolari della Madre di Dio, Róma.

Reméljük, sikerül olvasóinknak is megnézni az imént felsorolt helyszíneken a szép és megszerethető, nagyszerű alkotásokat.

Greczi László

Célunk a teremtés megőrzése

„Három évtizeddel ezelőtt a székesfehérvári bazilika hittanosai sok más társadalmi és globális probléma közt elkezdtek foglalkozni környezetvédelemmel is. A nomád, rejtett táborokban megélt természetmisztika elkötelezett fiatalokat nevelt. Ezt tekintjük a BOCS Alapítványban folyó munka kezdetének.” – tudtam meg Simonyi Gyulától az alapítvány elnökétől.

– A sétáló pandamaci a világ ötödik legismertebb logója (WWF). A mi panda bocskunk a fűben heverésze játszik, mert mottónk: „A tén a medvével legel, kicsinyeik együtt heverészek.” (Iz 11,7). A „bocs” rövid, barátságos bocsánatkérés is jelent, és így a környezetvédelem mellett a békemozgalmi munkánkat is szimbolizálja. – mesélte Simonyi Gyula.

A hetvenes években rendszeresen jártak a dunaalmási fogatékos otthonba segíteni, majd építőtáborokkal támogatták az ipolytölgyesi otthon létrejöttét. 1983-tól pedig a sörédi üres plébánián fogatékos gyerekek nyaraltatását vállalták.

Egy Taizében szerzett barátság kapcsán 1977-ben indult el egy keresztény iskolahálózat támogatása is India közép-nyugati, félszáz milliós Gujارات államában, ahol ma már másfélszáz falusi iskolában közel 40 ezer szegény gyermek tanul egy indiai jezsuita, Cedric Prakash SJ vezetésével. Ő volt az első keresztény, aki megkapta 1995-ben India elnökétől a legmagasabb kitüntetések egyikét, a Kabir Purashkar-díjat a vallások közti békéért és a szegényekért végzett sok éves, áldozatos munkájáért. Hétszer látogatta meg az alapítványt 1987 óta, az alapítvány pedig globális képzést tartott több száz nevelőjüknek.

Az EU-tagság óta Magyarországnak hivatalosan is kötelessége a szegény országok segítése. A BOCS Alapítvány 2003-ban többek közt az Ökumenikus Segélyszervezettel és a Magyar Katolikus Karitással együtt megalapította a

Fotó: Szalay László

Fotó: Simonyi Gyula

Fotó: Simonyi Cecília

Fotó: Szalay László Cedric Prakash SJ

Fotó: Szalay László

Magyar Humanitárius és Nemzetközi Fejlesztő Civil Szervezetek HAND Szövetségét, amelynek jelenleg felügyelő bizottsági elnöke. A zöld mozgalom küldötteként dolgoznak a Külügyminisztérium társadalmi tanácsadó testületében, a HAND küldötteként az európai DE Fórumban, amely a globális képzést koordinálja. Ennek jelentősége, hogy felkészít az életünket jelentősen befolyásoló globalizáció kihívásaira. Magában foglalja a környezeti és békére nevelést, az emberi-, jogi- és nemzetközi fejlesztési képzést, a családtervezési kompetencia és a nem anyagi gazdagság kulcsfontosságú képességeinek fejlesztését. Ez a BOCS Alapítvány fő tevékenysége a magyar nyelvtérleten: iskolákban, tanárképzésben, konferenciákon, tanfolyamokon, táborokban, a médián keresztül, fesztiválokon fiatal önkéntesekkel és természe-

tesen a virtuális térben is. Már a rendszerváltás előtt is sok magyar nyelvű irodalmat juttattak ki a környező magyarsághoz, később az internet is segítette áthidalni a távolságokat. Már 1995-ben létrehozták www.bocs.hu honlapot. Különösen népszerűek oktató animációik és a napi e-mail Bocsmagazin, amely ingyenes és reklámmentes.

Fontosnak tartják a jövő nemzedékek iránti felelősséget. Magyarország világlásó abban, hogy idén lett a Jövő Nemzedékek Ombudsmanja. Az ökológiai válság

ma talán a legégetőbb sorskérdése az emberiségnek, s az egyik leghatékonyabb megoldás a vallások kezében van. Hiszen mértékletességre nevelnek a Földet terhelő dolgokban, és irányt mutatnak a nem anyagi gazdagság, a végtelen fejlődés felé lelki-ekben, szellemiekben és a szeretetben. Assisi Szent Ferencet, az ökológia védőszentjét minden felekezetben, sőt minden vallásban tisztelik.

Az ECEN, a Keresztény Környezetvédők Európai Hálózata – amelynek szintén tagja a BOCS Alapít-

vány – szeptemberre a „Teremtés liturgikus hónapját” kezdeményezi, de Magyarországon még ez is szinte ismeretlen. Biztató fejlemény, hogy az Evangélikus Egyház gyülekezeti munkaprogram kötetébe kértek tőlük egy „Teremtés megőrzése” fejezetet.

Népszerű eszközeik egyike egy hétköznapi használatra való mappa, amely kinyitva az ökológiai lábnyomot oktató poszter. Céljuk, hogy eljusson a magyar oktatási intézményekbe az egész Kárpát-medencében. Székesfehérváron járva Bójte Csaba is vitt több százat az erdélyi magyar pedagógusoknak.

Rózsásné Kubányi Andrea

Megrendelés és előfizetés

Legújabb és régebbi számaink megvásárolhatók, vagy telefonon megrendelhetők postai utánvétellel a kiadótól:
Veritas Invest Zrt. 1142 Budapest, Erzsébet királyné útja 86. Tel: 383-0984 (A régebbi lapok ára: 345.- Forint + postaköltség.)
Interneten is fogadunk megrendeléseket: www.szentkereszt.hu Email: szentkereszt@veritas.hu

Előfizetési megrendelő

Előfizetésben megrendelem a Szent Kereszt című Magazint ..... példányban.

Előfizetési díj: 1/2 évre 1350 Ft (3 lapszám)
 1 évre 2700 Ft (6 lapszám)

Megrendelő (előfizető) neve: .....

Cím: .....

Kézbesítési cím: .....

(csak akkor töltsd ki, ha a megrendelő címe nem azonos a kézbesítési címmel)

.....

aláírás

A megrendelő lapot a következő címre borítékban szíveskedjenek feladni:

Veritas Invest Zrt.
1142 Budapest
Erzsébet királyné útja 86.

F e l h í v á s

Az elesett, önhibájukon kívül elszegényedett emberek ritkán kérnek segítséget. Inkább éheznek, nélkülöznek, gyógyszerek nélkül lábadoznak, semhogy valaki terhére legyenek. Rajtuk – és főként a szegény, rossz anyagi körülmények között nevelkedő – kíván segíteni, élelmiszer- és gyógyszersegélyekkel a

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY

SEGÍTSE ÖN IS A MUNKÁNKAT!

Támogassa adója 1 %-val kiemelten
közhasznú alapítványunkat!

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY

OTP Bank 11714006-20385251

Adószám: 18161980-1-42

Támogatóink, a támogatás mértékének megfelelő terjedelemben, hirdetésüket is elhelyezhetik a Szent Kereszt Magazinban.

Ubi Deus Est (Ahol Isten van)

Az ezredfordulón – 2000. június 17-én – történt szimbolikus alapkövetélt 2007. október 24-én követte az „első kapavágás”, majd ezt követően az építkezés megkezdése. Az új templom Szent Imrének, az ifjúság védőszentjének nevét viseli és II. János Pál pápának is emléket állít majd.

2008. szeptember 20-a nevezetes dátum a pátyi katolikus közösség életében. Első alkalommal gyűltek össze a hívek szentmisére az épülő új pátyi Szent Imre templom falai közé abból az alkalomból, hogy véget ért az építkezés első, egyben leghosszabb és építészeti szempontból legbonyolultabb kivitelezési üteme, a beton vázszerkezet megépítése. A közösség erejét a hit megsokszorozta és így válhatott lehetővé, hogy a 11 hónappal ezelőtti beépítetlen építési telken mára az első szentmisének otthont adó szentély állhat. Tavasszal Pátyra látogatott az Értékmező (Értékmegőrző) Klub, mely a keresztény üzletemberek gyülekező helye. A Klub tagjai farsort ültettek az új templom mellé és adománnyal is segítettek annak építését

A hálaadó szentmisét, melyre a hívek és az érdeklődők mellett nagy szeretettel hívtak és vártak mindenkit, aki adományaival már eddig is segítette a templom építését, Hajdú Ferenc provikárius kanonok atya celebrálta megyés püspök atya képviseletében. Koncelebránsként Harkai Gábor pátyi és Varga János, remete-kertvárosi plébánosok segítettek.

Az esős idő ellenére is mintegy 350 jelenlévő előtt provikárius atya kiemelte: egy templom építéséhez nemcsak építőanyag, szaktudás és pénz szükségeltetik, hanem Isten szándéka is,

amellyel támogatja az építőket. Pátyon létrejött egy közösség, amely mer a jelenben jövőt tervezni. Aki templomot épít, a jövőbe tekint: hisz a katolikus magyarság lélekszámának gyarapodásában. A hívek elkötelezettsége érthető, hiszen Pátyon sok a gyermek. A római katolikus egyházközségi képviselőtestület 13 világi tagjának összesen 45(!) gyermeke van. Nincs ez másként a református testvéreknél sem.

Céladományokból jövő tavaszig lehetővé válik a harangtorony és a kerítés megépítése is, így helyükre kerülhetnek az új templom harangjai, melyek közül hármat – felajánlasként – egy magánszemély támogató öntetett Örbottyánban, Gombos Miklós műhelyében. Az új harangok Szent Erzsébet, Szent Gellért és Szent István nevet viselik. Még az idén elkezdődik a legsürgetőbb feladat megoldása, a teljes tetőzet megépítése, melynek költségeiből mintegy 20 millió forint még hiányzik. Oszvári Csaba egyházi ötvösművész munkája a 6 méter magas bronzkapu, szintén befejezéséhez közeledik. A kapu bronz domborművei nevezetes bibliai jeleneteket ábr

rázólnak. A közösségépítés állomásait és a templomépítés rögzös útját – az alapkövetéltől a tervezésen át a kivitelezéséig – egy molinó mutatta be az érdeklődőknek. Dr. Bognár András, Páty polgármestere, aki maga is vallását gyakorló református, felhívta a figyelmet arra, hogy a pátyi katolikusok erőfeszítéseit szimpátiával figyeli a helyi református közösség is – melynek tagjai a hálaadó szentmisén is nagy számban megjelentek – valamint a község vezetése és pátyi polgárok többsége.

Gutowski Robert, a templom tervezője beszédében rámutatott: a templomépítés eddig igazi sikertörténet, egyben ékes cáfolata annak a tévhitnek, hogy a magyar ember eleve vereségre ítélt. A Pátyon épülő Isten háza egyben az „élet háza” is lesz hittantermeivel, gyermekfoglalkoztató helyiségekkel, a paplakkal és a plébániával egyetemben. A templom szakrális és közösségi funkciókat egyaránt betölt majd. A hálaadó szentmisét megelőzően egy magánszemély Szent Kereszt ereklyét adományozott az Egyházközségnek. A talapzaton álló kereszt metszéspontjában a Szent Kereszt egy darabkája látható, valamint a kereszt vízszintes és függőleges szárában a 12 apostol és más szentek ereklyéi láthatók.

A szentmiseáldást megelőzően provikárius atya ígéretet tett arra, hogy a Székesfehérvári Egyházmegye erejéhez mérten a továbbiakban is támogatja majd az új templom építését. Ezt követően ismételt elhelyezésre került – immár végleges helyére – az új templom alapköve.

Adományokat a Pátyi Római Katolikus Egyházközség az Inter-Európa Banknál vezetett 11103303-19835972-36000001 számú vagy a Pátyi Római Katolikus Templomért Alapítvány a Biatorbágy és Vidéke Takarékszövetkezet pátyi kirendeltségén vezetett 64500027-13400022 számú bankszámlájára vár. A felajánlásokat az egyházközség és az alapítvány hálás Szent kereszt ereklye szívvel fogadja.

Felavatták a Lourdes-i barlangot Kunbaracson

Október 19-én vasárnap délután az Úr Angyala elmondásával és ünnepi érseki szentmisével újabb szakrális emlékművet avattak Kunbaracson, ez évben immár a másodikat. Dr. Bábel Balázs Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye érseke javaslatára és az Ő közreműködésével, vezetésével a helyi katolikus közösség, szinte teljes körű részvételével, a féltizenkettes szentmise után processzióban vonult ki a templom melletti Grottához.

A Lourdes-i jelenések 150. évfordulója alkalmából az egész világ ünnepli az egyik legismertebb Mária csodát, amikor az írástudatlan kislánynak, Bernadettnek megjelent a kék ruhás

asszony. A jubileumon XVI. Benedek pápa is elzarándokolt Lourdes-ba. A Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye is zarándokutat szervezett a franciaországi kegyhelyre. Amikor ez év júniu-

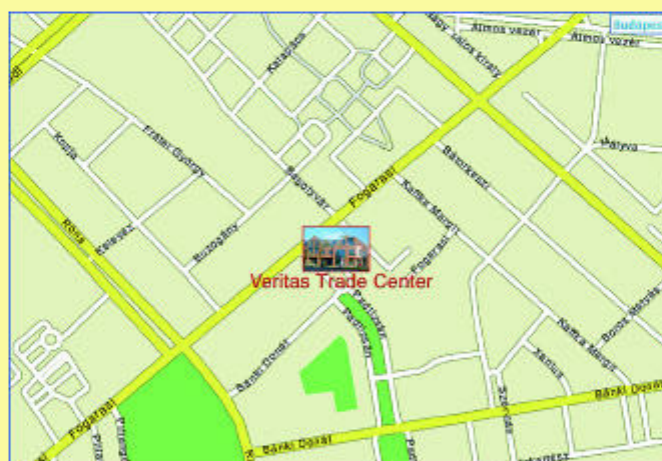
sában a falu nagy öröme felszentelték a kunbaracsi harangtoronyt, felmerült a kérdés, hogy mi legyen azzal a kő alappal, amelyen eddig a harangláb állt. Az egyházmegye első papja, érsek úr javasolta, hogy a jubileumra tekintettel építsenek egy Mária barlangot. Az akkor még elképzelhetetlennek tűnő vállalkozás a Jó Isten és Szűz Mária segítségével megvalósult. A sikerhez kellett Nagy Mihály és családja, Szabó István és családja, Molnár Ferenc és családja, a helyi önkormányzat, illetve a kecskeméti Porta Egyesület segítségével is. Megvalósult a terv, ezt szentelte föl a népes és lelkes hívősereg, imáival erősítve a főpásztor.

Porta Egyesület

A Veritas Trade Centerben **üzletek és irodák bérelhetők** **Budapest, XIV. kerület, Fogarasi út 45–47.**

földszint
bankfiók
autószalon
gyógyszertár
pizzéria
– 1 szint
raktár, garázs
music pub

I. emelet
üzletek
szépségszalon
fitness szalon
tetőtér
irodák
orvosi rendelő
raktárak

VERITAS TRADE CENTER bérleti díjak

Pinceszint 10–15 EUR/nm/hónap, Földszint 25–30 EUR/nm/hónap
I. emelet 20 – 25 EUR/nm/hónap, Tetőtér 15–20 EUR/nm/hónap
Garázs beállóhely a pinceszinten 120 EUR/db/hónap
Rezsi költség (becsült) 4 EUR/nm/hó